BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS

DARBININKAS

AMERIKOS L[illegible] ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

VOL. XXVI — No. 70. TEL SOUth Boston 2680 [illegible]ANTRADIENIS (Tuesday) RUGSĖJIS (September) 16 D., 1941 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

DABARTIES BILDESIUOS

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

Kilnios Sielos Palikimas

Kun. Dr. J. Navickas mums paliko netik kilnaus visuomenės darbininko pavyzdį, bet ir savo darbo praktinį vaisių — Marianapolio kolegiją. Jis toli siekė: viename straipsnyje kun. Navickas sakė siekiąs Marianapolį padaryti garsų, kaip Viduramžiuose Bolognos universitetas, arba kaip mūsų laikais Anglijos Oksfordas.

Svajonė? Visai ne — Tėvų Jėzuitų užlaikomas Fordham universitetas, kuris šįmet garbingai mini savo šimto metų sukaktuves, birželio 24 d. 1841 metais buvo, kaip jo įkūrėjas, pirmasis New Yorko arkivyskupas Hughes sakė: "nepabaigtas namas tuščiame lauke". Šiandien Fordham yra didžiausias katalikų universitetas Amerikoje. Tai didžiausia Tėvų Jėzuitų palaikoma mokslo įstaiga pasaulyje.

Ką Tėvai Jėzuitai padarė per šimtą metų, tą gali ir Tėvai Marijonai padaryti, nes lietuviai turi savyje nemažiau gabumų negu amerikonų katalikiškos visuomenės skersmuo. Tik reikia noro idėjai sąmoningai pasišvęsti.

Marianapolio įkūrėjas, kun. J. Navickas pasišventė idėjai — pasišvęskime ir mes darbui, kuriam jis gyvybę paaukojo! Jis nedaug iš mūsų tenorėjo: iš kiekvienos lietuvių parapijos Amerikoje po du savo lėšas apmokančius studentus, arba po $800 aukų. Ar negalima būtų tokią sumą sukelti parapijose?

Karų Ilgumas

Italų "burna" Gayda paskelbė, šis karas nusitęsiąs dar dešimtį metų. Tokiu būdu, pasidarytų ilgiausias karas nuo 1648 metų, kada pasibaigė taip vadinamas Trysdešimties metų karas.

Senovėje garsus Trojos karas tęsėsi devynis metus. Kiti karai dar ilgesni buvo. Kryžiaus karai, pavyzdžiui, vyko per 175 metus; barbarų antplūdis Europon vyko per 425 metus. Vokiečių karas prieš mūsų protėvius, galima sakyti ėjo nuo ordino įsikūrimo iki kunigaikščio Vytauto pergalės — kokius du šimtu metų.

Amerikoje pirmas karas tęsėsi aštuonerius metus. Tai buvo taip vadinamas Karaliaus Williamo karas, 1689 - 1697. Antras karas pramintas Karalienės Onos karu, 1702 - 1713 metais. Amerikos revoliucinis (už nepriklausomybę) karas vyko aštuonerius metus, Civilis karas keturius.

Po pereito pasaulinio karo iš visų Europos valstybių buvo pavyzdingiausia Suomija tuo atžvilgiu, kad ji mokėjo savo skolas Amerikai. Amerikos valdžia Suomijai teikė įvairias lengvatas ir kreditus. Laikai pasikeitė. Rusija užpuolė Suomiją. Didžiosios valstybės jos negynė. Šiandien Anglija jau ją puola ginklu. Kaip staiga toji pavyzdingoji valstybė tapo galingųjų priešų užpulta.

Gedulingos Pamaldos Už Tėvų Marijonų A. A. Provincijolą

Mt. Carmel, Penna. — Rugsėjo 8 d., 7:30 val. ryto buvo Egzekvijos, kurias atgiedojo kun. Lunskis ir kun. Antanas Sandys, MIC., už mirusį kun. dr. Joną Navicką, MIC. Giedotas šv. mišias de Requie už mirusį provincijolą atlaikė kun. Antanas Sandys, MIC.

Parapijos klebonas, kun. Dr. J. B. Končius, S. T. D., dalyvavo Tėvų Marijonų Provincijolo laidotuvėse, Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn.

Lietuvy, Apsisvarstyk!

Vokietija puldama Sovietiją, mūsų bolševikams davė neblogą progą vėl įšliaužti į visokius "bendrus frontus", kuriuos Stalino susitarimas su Hitleriu buvo, kaip audra šiukšles, išbarstęs. Žiūrėkite, jie sako, Sovietija dabar kariauja su Vokietija, dabar ji karo centras, Anglijos ir Amerikos talkininkė!

Tas tiesa, bet šalto proto lietuviui tenka tik vieną mintį prote pasverti ir visos bolševikų pastangos vėl prie gerų žmonių prilysti nuritės kaip vanduo nuo anties. Taip, Anglijai ir Amerikai dabar pakeliui su Sovietija Vokietiją nugalėti, bet ar pakeliui komunizmą savyje įgyvendinti? Ar norėtų anglai ir amerikonai, kad juos komunizmo sistema užvaldytų?

Atsakas aiškus: ne! Šimtą sykių ne!

Tokiu pat būdu ir lietuvis nenori, kad komunizmas grįžtų į jo nuteriotą tėvynę. Lietuviui su bolševikais buvo nepakeliui nei pirmiau, nei dabar!

Š.

Vokiečiai Perėjo Dniepra

Rytinėje Syrijoje, kada britų kariuomenė privertė prancūzus trauktis, tuomet jie užimdinėjo miestą po miesto. Vaizde matosi Palmyra mieste įžygiuojančius britų karius, kurie praeina pro senovės Ramaniškas kolonadas.

Smolensko Fronte Rusai Atmuša Vokiečius, Bet Ukrainoj Pripažįsta Pralaimėjimus, Gi Leningrado Pozicijos Žūt-Būtinės.

Londonas Rimtai Žiūri Į Ukrainos Frontą

Maskva, rugsėjo 15, — Praneša ,kad raudonoji armija centraliniame fronte, netoli Bryansko, apie 220 mylių į pietvakarius nuo Maskvos, sekmingai atmušė vokiečių didelį spaudimą ir tuomi sulaikė nuo naujo veržimosi Maskvos link.

Taipgi, rusų žinios skelbia, kad jie smarkiai pasivarė kontr-atakoje ir kovos eina apie 12 mylių nuo Smolensko.

Rusų karo vadovybė praneša, kad apie dvi savaitės, kaip jie sugrupavę savo artileriją, tankus, orlaivius ir pėstininkų pulkus atmušdinėja vokiečių puolimus centraliniame fronte ir net vietomis vokiečius atstūmę atgal.

Rusų žinios praneša, kad Bryansko kovose, pietryčiuose nuo Smolensko, ir apie pusiaukelyj tarp Maskvos ir Kievo, vokiečiai prarado apie 10,000 karių, daugiau kaip 260 tankų ir 600 kitokių, motorinių vienetų.

Berlynas, rugs. 15, —Vokiečiai praneša, kad jų orlaiviai - bomberiai ir kitoki Leningrado sovietų apsigynimą paliko audringoje ugnyje ir kaskart su didesniu spaudimu rusų linijos triuškinamos. Bomberiai neperstojamai, banga po bangos, bombarduoja Leningradą.

IR SOVIETAI SPROGDINA LENINGRADĄ

Spaudimas ant Leningrado yra toks didelis, kad sovietai pasirengė žūt-būtinei kovai. Patys sovietai išsprogdino ištisus kvartalus miesto, sugriovė aukštuosius namus, kad nekliūtų jų apsigynimo pozicijoms. Sovietai be kariuomenės divizijų pastatė apie 3,000,000 civilių ir-gi ginti miestą. Bet vokiečiai su didžiausiu optimizmu tvirtina, kad stambiosios Leningrado apsigynimo linijos sulaužytos ir, veržimasis eina pirmyn.

Žymus įsiveržimas vokiečių pasirodė nuo Černigovo trikampiu — Kievas-Konotop - Kharkov, kuris turi tikslą sudaryti didelį apsupimą turtingosios antros dalies Ukrainos ligi Dono baseino. Jeigu šis frontas vokiečiams būtų sekmingas, kaip jie kad tvirtina, tai reiškia, kristų jų rankose visa Ukraina.

Vėliausios žinios pranešа, kurias ir sovietų karo vadovybė patvirtina, kad vokiečių armija perėjo per Dniepro upę žemiau Kievo, pietryčiuose, ir užėmė industrijinį miestą Kremenchug. Ir Kievas atsidūrė pavojuje.

Tos žinios parodo, kad vokiečiai tą frontą varys pirmyn.

Gerai painformuoti vokiečių sluoksniai iš karo lauko praneša, kad pietryčiuose nuo Gomelio naciai beveik pasiekė Konotop. Šis miestas yra 130 mylių į pietryčius nuo Gomelio ir tiek pat į šiaurrytius ligi Kievo, kelyje į Kharkovą, kuris 175 mylios į pietvakarius.

Vokiečių žinios skelbia, kad pereitą savaitę karo lauke paėmė į nelaisvę 35,000 rusų karių, 500 tanku, ir buvo sunaikinta keletas šimtų orlaivių.

Londonas, rugsėjo 15, — Pavojinga rusams vokiečių karo žygių kryptis Kharkovo link, kuri gręsia Dono upės baseino didžiulei industrijai ir tuo pačiu paliuosavimu iš Dniepro upės fronto stiprių nacių karo linijų, kurias naciai galėtų permesti naujame fronte, britų militariai žinovai priduoda didelės svarbos.

Britai daro šiuos išvedžiojimus: jeigu šis frontas užtruktų žiemai, tai britai turinčią armiją iš 750,000 vyrų artimuose rytuose nukreiptų Libijos fronte prieš ten esančius "ašies" būrius, gi jeigu šis frontas vokiečiams bus sekmingas, tai vokiečiai greit per Turkiją ir Kaukazą sieks Irano aliejaus laukų, tuomet šioji britų armija čia būtų ant rankos sutikti nacius.

Taip, kad ateinančios kelios savaitės parodys, kaip dalykai vystysis .

Leningrado apylinkėse pasirodė ankstyvas sniegas. Britai sako, kad tai vokiečiams pastaba, kad beliko mažai laiko kariauti prieš besiartinančią šaltą Rusijos žiemą.

Entuziastingas Darbininkų Sąjungos Centro Seimas

Pirmojoj Seimo Sesijoj Virš Šimto Atstovų Ir Svečių

Išnešta Rezoliucijos Lietuvos Reikalu

Pasveikintas J. M. Prelatas Jonas Ambotas

Hartford, Conn., rugsėjo 15, — Telefonu iš Hartfordo "Darbininko" redakcija gavo žinių apie LDS organizacijos Centro Seimą.

Seimas prasidėjo, kaip buvo paskelbta, sekmadienį, rugsėjo 14, Šv. Trejybės parapijos bažnyčioje, Hartford, Conn., iškilmingomis šv. mišiomis, kurias atnašavo J. M. Prelatas J. Ambotas, tos parapijos klebonas. Pamokslą pasakė tos parapijos vikaras kun. J. Kripas. Tuojaus po pamaldų ir pietų parapijos patalpose buvo atidarytas LDS Centro Seimas. Seimą atidarė Centro pirmininkas Kun. Jonas Švagždys. Tarės įžangos sveikinimo žodį pakvietė išrinkti darbo prezidiumą.

Seimo prezidiumą išrinkta pirmininku — Vladas Paulauskas, pagelbininku — Danielius Averka, raštininkės ponios Teklė Mitchelienė ir p. Šapranienė.

Rezoliucijų komisija — Kun. Pranciškus Juras, kun. J. Kripas, A. F. Kneižys.

Mandatų komisija — K. Tamošiūnas, p. Glavickas, p. Lukša, p. Monèiūnas.

Pirmoji sesija buvo labai skaitlinga ir gyva. Sveikinimai priimta gyvu žodžiu ir telegramomis bei laiškais. Seime virš šimto atstovų ir svečių. Visa seimo eiga buvo rimta ir pavyzdinga.

Pirmadienį, rugs. 15, seimas tęsė savo darbus. Išnešta daug rezoliucijų — Lietuvos ir LDS organizacijos reikalais.

Išrinkta nauja sekanti LDS Centro Valdyba: Pirmininkas — Kun. Jonas Švagždys, Vice - Pirmininku — Kun. Pranciškus Juras, Raštininku — Antanas F. Kneižys, finansų raštininku — Antanas Peldžius, Iždininku — Ona Siaurienė. Kontrolės komisijon — Kun. Pranciškus Juškaitis, Danielius Averka, ir Vladas Paulauskas.

Propagandos Komisijon — Kun. S. Kneižis, kun. J. Kripas, Antanas F. Kneižys, kompozitorius A. Aleksis ir B. Mičiūnienė.

Seimo atstovai ir svečiai, pasinaudodami seimine proga, asmeniškai sudėjo J. M. Prelatui savo sveikinimus J. M. Prelatui Jonui Ambotui, tos parapijos klebonui, kuris šiomis dienomis mini savo 40 metų kunigavimo ir 29 metų klebonavimo sukaktį. Linkėta ilgiausių metų, sveikatėlės ir dar ilgai su mumis darbuotis lietuviškoje ir katalikiškoje dirvoje.

Vakarais įvyko Seiminės pramogos. Seimas buvo sekmingas ir pavyzdingas.

Suomija Baigs Karą

Suomiai, kurie jau atsiėmė visas savo žemes ir miestus iš bolševistinės Rusijos, pranešė, kad jie greitai išeis iš karo, palikdama tik žymią apsaugą— spaudimą prie Rusijos fronto. Suomių ministeris pareiškęs, kad "taika būsianti artimiausioje ateityje" ir taip pat pareiškęs, kad Suomija buvo Vokietijos alijantas "tik atsitiktinai" ir netęs daugiau karo, nes Suomijos interesai to nereikalauja.

POPIEŽIUS KVIEČIA PRIE MALDOS

Vatikanas, rugs. 15, — Popiežius Pius XII atsišaukė per vyskupus į visą tikintįjį pasaulį, kad per visą spalių mėnesį būtų meldžiamasi už sutrumpinimą karo.

Britų Karo Jėgos Į Rusiją

Orlaivių Eskadrilės Jau Raudonųjų Fronte

London, rugsėjo 15, — Britų Karališkojo Oro laivyno jėgos, įimant keletą vėliausio tipo Amerikoje gamintų karo orlaivių, jau pasiekė Rusijos frontą ir pasiruošę kautis prieš vokiečius. Sakoma, kad į Rusijos frontą yra nusiųsta mažiausia apie keturios kautynių eskadrilės. Rusams orlaivių trūkumas labai apsunkina apsigynimą.

Britai Prarado 8 Laivus

Londonas, rugsėjo 15, — Britų Laivyno vadovybė vus praneša, kad iš daugumos britų laivų, kurie plaukė per Atlantiką, lydimi karo laivų palydovų, buvo sutikti vokiečių submarinų ir laike trijų dienų kavos, vidury Atlanto, nuskandinti aštuoni laivai.

Vokiečiai praneša, kad jų submarinai vartoja naują būdą puolimo-skandinimo laivų ir kad laike septynių ant vandens kovos dienų jie nuskandino Šiaurės Atlantike dvidešimts aštuonis prekybinius laivus ir tris palydovus.

VOKIEČIŲ KARO LAIVAS AMERIKOS PAKRAŠČIUOSE

Washington, rugs. 15 — Vokiečių karo laivas, kuris patruliavo ir užpuldinėjo prekinius laivus Pacifiko vandenyne, prisiartino prie Panamos kanalo, sako pranešimas.

Šis nacių laivas slankiojo apie Galapagos salą ir jos apylinkėse, kuri yra apie 1000 mylių nuo Amerikos pakraščio Pacifike.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Naujasai Marijonų Viršininkas

Mirus a. a. Kun. Dr. Jonui Navickui, TT. Marijonų Kongregacijos Provincijolui Amerikoje, į jo vietą, vienuolijos generolas Vyskupas Petras Bučys ir vyriausioji taryba, paskyrė gerb. kun. dr. Kazimierą Rėklaitį, MIC., Amerikos Tėvų Marijonų Provincijolu.

Tuo paskyrimu džiaugiasi ne tik šios garbingos kongregacijos nariai, bet ir jų artimiausieji bendradarbiai, rėmėjai ir bičiuliai. Džiaugiasi visa mūsų visuomenė, nes Marijonų Kongregacija joje vaidina svarbų vaidmenį. Dėl to mes esame tikri, kad kun. dr. K. Rėklaitis, vadovaudamas gausingai kongregacijai, sekmingai tęs visus tuos didžiuosius ir kilniuosius darbus, kuriuos pradėjo ir dirbo a. a. kun. dr. Jonas Navickas.

Sekmingai vesti katalikišką ir tautišką akciją, reikia, kad mūsų organizacijos būtų gausingesnės ir gyviau veiktų. Kun. dr. K. Rėklaitis yra lietuvis patriotas, kuriam gyvai rūpi Lietuvos reikalai ir, apskritai visos mūsų tautos gerovė. Marijonų viršininko pareigos, nors garbingos, tačiau sunkios ir atsakomingos. Bet naujai paskirtas žmogus, būdamas mokslo vyru , šviesia asmenybe yra pasiruošęs šiam darbui, gerai pažįstąs vienuolijos ir visos mūsų visuomenės reikalus, visur turįs pasitikėjimą ir pagarbą ir šį naują dirvoną sekmingai ars ir jojo darbuotė duos sekmingų vaisių.

Kun. dr. Kazimieras yra kilęs iš šviesios, inteligentiškos Rėklaičių šeimos Suvalkijoje. Augo ir gimnazijos mokslus ėjo Mariampolėj. Baigus Petrogrado kunigų seminariją, dvasiškoji vyriausybė jį išsiuntė į Romą siekti aukštųjų mokslų. Per šešerius metus gyveno Germanicum kolegijoj, lankė universitetą, ji baigė su pasižymėjimais ir filosofijos ir teologijos daktaratais. Grįžęs iš Romos, profesoriavo Petrogrado dvasinėj seminarijoj ir tuo metu įstojo į Marijonų kongregaciją. Netrukus po Pasaulinio Karo atvyko Amerikon ir darbavosi prie Tėvų Marijonų leidžiamų laikraščių. Rodos, 1925 m. grįžo Romon ir ten išgyveno iki vėl atvykstant į Dėdės Samo žemę.

Gyvendamas Romoje, ne tik ėjo atsakomingas Marijonų vienuolijos prokuratoriaus pareigas, bet rūpinosi visų lietuvių reikalais. Daug padėjo studentams, ekskursantams Romon. Kadangi kun. dr. Rėklaitis turėjo labai plačias pažintis ir Romoj ir Vatikane, dėl to buvo lyg ir neoficialus ten mūsų tautos atstovas.

Linkime naujose pareigose gerb. kun. dr. Kazimierui Rėklaičiui sveikatėlės ir sekmingiausios darbuotės.

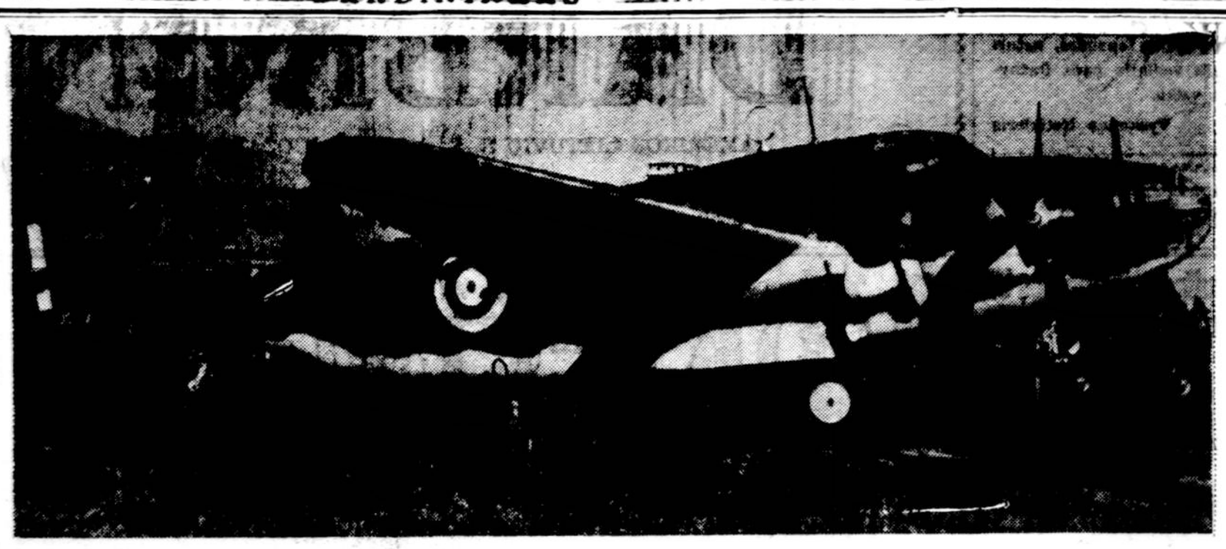

Naujai pastatytas milžinas - bomberis Vega Ventura typo, ilsisi naujame orlaivininkystės kieme Vega Burbank, Cal. Iš čia bus greit pasiųstas į Angliją, kur kaipo karališkas oro laivyno narys, atlikinės jam pavestas pareigas. Sakoma, nešios mirties "ryšulius".

Lotinų Amerika Užgniaužia Vokiečių Įtaką

Buenos Aires, Argentina, rugsėjo 15, — Keturios Pietinės Amerikos valstybės: Argentina, Uruguay, Chile ir Costa Rica, pasiryžo sudrausti vokiečių per didelį įsidrąsinimą ir prasižengimus prieš šalies įstatymus.

Chilėje areštuota 32 asmenys, kurie įtariami, kaipo pro-naciai.

Costa Rica atšaukė visus savo konsulus iš Vokietijos ir jos okupuotų kraštų.

Kitos valstybės ir-gi imasi įvairių priemonių prieš nacius.

Paleckio Valdžia Pabėgo Rusijon

Bėgančius Saugojo GPU Agentai

Šoferiai Stengėsi Pabėgti

Maskvon Paleckio Valdžios Nenorėjo Įsileisti

Išvežtas buvęs prezidentas Stulginskis. — Venclovas laisvas. — Salomėja Neris Nušauta?

"Draugas" rašo: —

Berlynas, rugs. 15, — Iš Vokietijos radiograma. — Karui prasidėjus, birželio 22 dieną, vakare Kaune 20 valandą buvo sukviesti Sniečkaus reziduoją Kaune komisarai ir vicekomisarai su Paleckiu priešakyje. Finansų vicekomisaras Paknys, kuriam pavyko likti neišvežtam, pasakoja, kad jiems susirinkus, buvo pranešta, kad niekur nesiskirstytų ir tuoj sėstų į ten pat gatvėj esančias mašinas. Paknio pasakojimu kiekvienon mašinon sėdo taip pat po GPU komisarą. Priekyje ir užpakalyje vyko visa eilė mašinų vien su GPU ginkluotais pareigūnais. Pakeliui į Ukmergę Žaliakalnyje Paknys gavo leidimą užeiti krautuvėn papirosų ir, pasinaudojęs prietema, pabėgo ir pasislėpė. GPU neturėjo laiko jo ieškoti, nes jau buvo karšta dėl vokiečių lėktuvų ir lietuvių partizanų.

NUŠAUTA NERIS

Vienos tuos ponus vežusios mašinos šoferis, kuriam nuo Pskovo pavyko vėliau grįžti Lietuvon, pasakoja, kad, pakeliui sustojus atsikvėpti, pabėgo pora šoferių. Tada Pozdniakovo įsakymu šoferiams buvo uždrausta palikti mašiną ir prie kiekvieno pristatytas GPU čekistas. Ties Zarasais, matyt, norėjo mašinai sustojus pabėgti planavimo komisaras Glovackis, bet čekisto buvo nušautas. Dar nepatikrintomis žiniomis, drauge su Glovackiu buvus nušauta ir žinomoji Salomėja Neris, poemos apie Staliną autorė.

LIKIMAS NEŽINOMAS

Pagaliau, per Latviją karavanas atvykęs į Estijos sovietų pasienį, kur pasienio sargyba tik su dideliu vargu ir Pozdniakovo tarpininkavimu juos praleidusi. Kas vėliau komisarus ištiko, nežinoma. Žinoma tik tiek, kad Maskva bent pradžioje jų įsileisti nenorėjo. Mašinos buvo rekvizuotos ,o šoferiai paleisti į kolchozus, iš kurių, atėjus vokiečiams, kai kam jau pavyko grįžti. Apie dabartinį Paleckio ir jo sėbrų likimą turėtų pasiteirauti Maskvoje lietuviški USA stalininkai.

Buvęs prezidentas Aleksandras Stulginskis išvežtas Rusijon. Buvęs prezidentas Grinius yra Kaune ir rašo atsiminimus. Fleicija Bortkevičienė vėl tvarko "Varpo" spaustuvę ir stengiasi atgaivinti 'Lietuvos Žinias'.

Lietuvoje šiuo metu yra apie 150 advokatų. Prieš karą advokatų Lietuvoje buvo apie 280.

Rezignavusiems švietimo komisarui A. Venclovui ir komunalinio ūkio komisarui Knyvai pavyko likti neišgabentiems. Jie tebegyvena Vilniuje, keikdami bolševikų okupaciją ir Stalino rėžimą.

Prieš pat karą į Kauną iš Solovkų atvežtas ir karui kilus laimingai išsigelbėjęs buvęs ministeris Lsonas (Ar tik nebus tautininkų kabineto ministeris Leonas? R.) pasakoja, kad Solovkuose su juo buvo Voldemaras, Merkys, Urbšys, generolas Skučas ir Povilaitis.

Belgijos armijos generolas de la Chevalerie, pakliuvęs Olandijoje nacių nelaisvėje, paspruko. Jis po sunkios kelionės atvyko į Londoną.

Prez. Roosevelto Pareiškimas

Pereito sausio mėnesio, vokiečių fuehreris Hitleris pareiškė, kad kas tiki, kad galės Anglams pagelbą suteikti, težino, kad kiekvienas laivas su karo laivų palydovais ar be jų, bus sutiktas su torpedomis. — Į tą pagrasinimą atatinka Prez. Roosevelto pareiškimas, pasakytas pereito ketvirtadienio vakare, kuris pažymi, kad joks prievartos ir grasinimų žygis nesulaikys mūs nuo palaikymo dviejų apsigynimo sąlygų — pirmoji, tai mūsų teikimas reikalingos pagalbos visiems Hitlerio priešams ir, antroji, — laivyno laisvė plačiuose vandenynuose.

Prez. Rooseveltas pareiškė, kad jūrų laisvė turės būt įgyvendinta, neatsižvelgiant kokia kaina tas atsieitų.

Italų komentatorius į Prez. Roosevelto kalbą atsakė, kad tai yra paskelbimas "de facto" karo. Bet vėliausios italų žinios praneša, kad "ašies" kariaujančios valstybės pirmosios nešaus į Jung. Valstybių laivus. Tik jų submarinai ir toliau patruliuos karo zonose įeinančius vandenis ir seks priešo laivų judėjimą.

Norman Thomas iš Greenfield, Mass., kalbėdamas "Keep America out of War" kongrese, pareiškė, kad mus nuo visuotino karo gali apsaugoti tik stebūklas.

RUSAI STIPRINA LENINGRADO GYNĖJŲ MORALĘ

Pereitą savaitę vokiečiai išmetė ant Leningrado galybę lapelių - atsišaukimų, kad rusai apsispręstų ir pasiduotų tuojaus, nes kitaip bus sunaikintas miestas ir jie žus nuo karo ugnies.

Tas matomai paveikė į Leningrado gynėjus, nes rusų aukštoji karo vadovybė tuojaus išleido eilę plačiai aprašomų istorinių pasakojimų iš praeities karų. Pavyzdžiui, sakoma, kad Graikai buvo apgulę Troją per dešimtį metų; kad 1429 metais Joana Arc iškėlė prancūzų atsparumą prieš Britus, kurie norėjo užimti Orleanną ir prancūzai laikėsi net per septynis mėnesius ir tuomi išgelbėjo Prancūziją; Turkija, tik po vienuolikos mėnesių Konstantinopolio apgulimo priėjo prie savo tikslo, pasiimdama jį į savo rankas, kuris per vienuoliką šimtmečių buvo Romos Imperijos sostinė rytuose; per Pasaulinį Karą rusai užėmę Przemyslį po 185 dienų kovos; arba Verdunas buvo apgultas per 298 dienas, kur buvo 2,000,000 vyrų karių iš kurių pusė žuvo ir vis tiek vokiečiai negalėjo paimti.

Šios žinios pirštu rodo ir Leningrado gynėjams, kad reikia tik gintis, o vokiečiai jų neįveiks. Šis karas kiek skiriasi nuo istorinių. Moderniški pabūklai daug reiškia ir puolime ir gynime. Laikas parodys ar Leningrado gynėjai sugebės atsilaikyti.

Pereitą savaitę vokiečiai pranešė, kad Leningradas apsuptas plieniniais kariuomenės veiksmų lankais. Rusų vadas Vorošilov atsišaukė, kad Leningradas pavojuj. Jis kvietė visus miesto gyventojus stoti petys į petį gintis nuo užpuolikų. Po to, pranešė, kad fašistai Leningrado nepamatys. Kaipo pavyzdį sekmingo gynimosi iškelia Odesos gynėjus.

Maskvos gynėjai giriasi, kad vokiečiai Maskvos nematys, nebent tik ant atvirutės.

Vokiečiai pasirengė žiemos karui. Stalinas pasisakė Britų ambasadoriui, kad rusų pozicijos pavojui ir pažymėjo, kad anglai ir amerikonai turėtų skubint savo pagelbą. Rusai tikisi, kad jie gaus pagelbos per Iraną - Kaukazą iš Amerikos ir Anglijos.

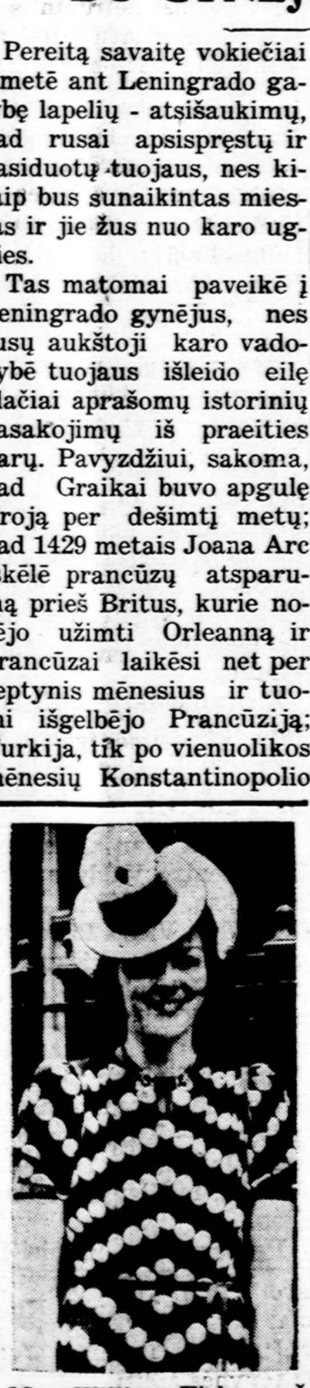

Mrs. William Fiske, našlė. Jos vyras lakūnas žuvo Anglijos karo žygiuose. Ji atvyko Londone, kur ji ankščiau gyveno.

Japonai Linksta Prie J. Valstybių

Japonai - Fašistai Priešinasi

Tokyo, rugs. 15, — Japonų Imperatorius Hirohito, asmeniškai daro įtaką remdamas Premiero Prince Fumimaro Konoye's kabinetą, kuris linkęs sudaryti nepuolimo sutartį su Jung. Valstybėmis. Yra žinių, kad Japonų - Jungtinių Valstybių geri santykiai gali sušvelninti Japonų - Kinų taikos derybų reikalus ir net privesti prie sudarymo taikos.

Tuo pačiu laiku "ašies" valstybės spiria Japonus kariauti, kad palaikius Jung. Valstybes "busy" Pacifike ir jo pakraščiuose.

Japonų fašistų vadas griežtai pasisakė už "ašies" valstybes.

Tuo tarpu Japonai stebi, ką darys vokiečiai į Jung. Valstybių Prezidento Roosevelto pareiškimą, kuriuo įsakoma apvalyt vandenyną nuo užpuolikų ir palikyt laisvu.

Areštuojami Vokiečiai Irane

Teheran, Iranas, rugsėjo 15, — Aštuonios dešimtys nacių areštuotų išsiųsta į karo laiko ištrėmimą — Siberiją ir Indiją iš Irano.

Pranešama, kad Irane vokiečiai pridarę daug triukšmo ir vokiečius iškraustyti pareikalavusios Sovietų ir Anglų karinės, ten esančios, vadovybės, kurios išreikalavusios ir Irano valdžios paklusnybę. Pramatoma dar apie 800 vokiečių asmenų išdeportavimui.

SUKILIMAI PRIEŠ NACIUS

Stockholm, Švedija, rugsėjo 15, — Per paskutines porą savaičių pasireiškė prieš vokiečius žymesnių ne tai sukilimų, ne tai pasipriešinimų — Norvegijoj, Vengrijoj, Jugoslavijoj, Olandijoj ir Rumunijoj. Pasireiškė sabotažai dirbtuvėse, kur vokiečiams gaminamos įvairios prekės ir karo reikmenys. Naciai įtaria komunistus sabotažų rengime. Taigi vokiečiai išleido griežtus patvarkymus prieš tokius reiškinius ir daugelyje vietų esą daug areštų, įkalinimų ir net sušaudymų.

Londono žinios praneša, kad panašių reiškinių yra ir Lenkijoj, Graikijoj, Danijoj ir Luxembourge.

Vėliausios žinios praneša, kad naciai areštavo Norvegijoj apie 300 streikierių ir daug yra po aresto priežiūra.

— Pirk Defense Bonds ir Stamps —

Apsisauojimui ir apsaugojimui Amerikos ateities, pirk apsigynimo taupymo bonus ir ženklus.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Dėl asmeninio užtikrinimo ir finansinio nepriklausomumo, pirk apsigynimo taupymo bonus ir ženklus šiandien!

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Nėra geresnio kelio, kaip Amerikos kelias. Laikykime šį kelią. Pirkime apsigynimo bonus ir ženklus.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Kasdien taupyk dešimtuką ir savo gimimo dienoj dolerį. Pabaigoje metų su sutaupytais $37.50 galėsi pirkti vieną $50 (prinokusio vertės) Defense Savings Bond.

—Pirk Defense Bonds ir Stamps—

Jane Russell, seka taikinį. Tai jos mylimas sportas.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3. 1870

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsienyj 1 kart savaitėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680.

Karo Išvakarėse

Sistemačiai, pažingsniui Amerika vis artėjo prie karo ir štai netikėtai pasijuto jo išvakarėse, nes pastaroji Prezidento kalba atidarė tam vartus. Formalaus karo paskelbimo, tiesa, nebuvo, bet šiais laikais tarptautinė etika tiek nusmuko, kad žudynėms pradėti jokių formalumų nedaroma. Pasiunčiama tik ultimatumas ar paskelbiama, kad tam tikras poelgis ar kokių reikalavimų neišpildymas bus skaitoma neprietelingu aktu — ir karas bet kuriuo momentu gali prasidėti. Tai kiek panašu į laukinių žmonių peštynes, bet šiandien tokia atgrąža skaitoma tobuliausiu modernizmu. Kalbamuoju atvėju karas tarsi buvo išprovokuotas. Vokiečiai sutorpedavo keletą Amerikos laivų ir amerikiečių kantrybė išsisėmė. Prezidentas įsakė Amerikos laivynui šaudyti į kiekvieną vokiečių ar italų laivą, kurs pasirodys "vakarų srities vandenyse".

Ta "vakarų sritis" tai Amerikos apsigynimo sritis. Tai skelbiama einant kažkokiu naujai sugalvotu tarptautiniu "įstatymu". Ta "apsigynimo" sritis taip toli nutiesta, kad aprėpia bemaž visą Atlantiką. Suprantama, kad vokiečių ir italų akimis žiūrint, visas tarp Europos ir Amerikos susisiekimas yra Anglijos ir Amerikos žinioje. Su Anglija tiek to. Ji kariauja, tad gi vokiečiai gali skandyti jos laivus kur tik prigriebia. Taip pat ir anglai gali elgtis su vokiečių laivais. Bet Amerika juk neva tai neutrali. Jos apsigynimo ruožas bei neutrali juosta, pagal senasias tarptautines teises, turėtų eiti tik pakraščiais, apie tris mylias atstu nuo marių kranto. Gi dabar savo apsigynimo sritį ji jau tūkstančiais mylių matuoja. Vokiečiai tai skaito neutraliteto laužymu ir ieškojimu priekabių susipešti. Tai jie ir skelbia, kad į amerikiečių šūvius jie taip pat šūviais atsakys. Ir tarsi nejučiomis, kits kitą apkaltindami ir atsakingais laikydami, priešininkai ir susipeš.

Energingas Prezidento nusistatymas lyg kiek atšaldė japonų įkarštį. Anglijos ir Amerikos ekonominio boikoto smaugiami, japonai pradėjo šūkauti jau nebeiškęsią ir šoksią muštis. Be to jie norėtų pasinaudoti ir sunkia sovietų padėtimi ir pasigriebti Paamūrio sritį, bet staiga apsisvarstė. Reikės gi ne vien su rusais ant žemės kovoti, bet ir vandenyse turės prieš save sujungtą Anglijos ir Amerikos laivyną. Gi po šonu stovi įtužę kiniečiai, su kuriais reikalas toli gražu dar neužbaigtas. Tad vienam momentui lyg perdaug klausimų būtų rišti. Japonai praktiški žmonės: kur mato neįkąsią, ten rankų nekiša — su Kinija pakankamai nusivylė. Tačiau, kad ir nuo tolimų rytų pavojus lyg ir mažta, Atlantiko vandenyne atrodo karas tikrai užsiliepsnosiąs.

K.

Lietuvos Aukštosios Dvasiškijos Atsišaukimas Į Tautą

— "Ūkininko Patarėjas" liepos 11 d. No. 3 skelbia Aukštosios dvasiškijos žodį Lietuvos visuomenei.

Brangūs Tautiečiai!

Užplūdus sovietų bolševikams mūsų mylimą kraštą, jų slėgiama mūsų tauta, nors pati buvo bejėgė pasipriešinti, bet vilties Viešpatyje nenustojo. Ji visa šaukėsi dangaus pagalbos. Tiesa, ta turėtoji viltis daugeliui labai susilpnėjo, ypatingai po birželio 14-18 dienų baisių įvykių, kuomet tūkstančiai tauriausių Lietuvos žmonių buvo netikėtai suimami ir žiauriai tremiami iš savo tėvynės. Žmonės kalbėjo, kad būtų daug geriau sulaukti kad ir baisiausio karo ir po karo audros pasilikti ant pliko lauko, bet kultūringoje santvarkoje. Ir iš tikrųjų, išsivadavimo viltis Lietuvai įvyko. Griuvo bolševikų santvarka, kurioje nebuvo nei proto, nei širdies, kuri buvo pilna visokio melo, visokios apgaulės ir negirdėto žiaurumo.

Tiesa, kad pas mus vos tik kelias dienas trukusio karo veiksmų pasėkoje kraštui teko skaudžiai nukentėti. Bėgdami bolševikai iššaudė daug nekaltų žmonių, ne tik vyrų, bet vaikų, moterų, senelių, net gydytojų ir ligonius beslaugančių seselių. Jie sugriovė ir sudegino daug miestų ir kaimų. Buvo pasirengę mus dar baisiau sunaikinti, bet ačiū mūsų patriotinio jaunimo pasišventimui, jie nespėjo savo žiaurius planus pilnai įvykdyti. Tačiau šis nekaltas kraujas ir šie medžiaginiai nuostoliai nublanksta prieš tai, ko mes būtume sulaukę, jeigu bolševikų niekas iš mūsų krašto nebūtų išvaręs.

Dabar mūsų tautai atsiveria vėl naujas gyvenimas. Daugiau niekas mūsų nebetrems iš tėvynės, niekas už susipratusio lietuvio vardą mūsų nežudys, mūsų ūkinio gyvenimo niekas negriaus, tikėjimo Lietuvoje daugiau niekas nepersekios. Visi bendromis jėgomis atkursime sugriautus miestus ir ūkius, žinodami, kad iš mūsų jų niekas neatims.

Jei seniau kai kas ir būtų laukęs gerovės iš bolševikų santvarkos, tai visi tie liko skaudžiai apvilti ir apgauti. Visiems reikia laukti ir laukiame gerovės iš Dievo palaimos ir savo darbo. Lietuvos žmonių gyvenimas turi būti taip tvarkomas, ir to sieksime, kad kiekvienas asmuo, kiekviena šeima iš savo teisaus darbo galėtų padoriai gyventi.

Tinkinčiajai Lietuvos visuomenei rūpi, kokias teises pas mus turės religija. Visi stengsimės įgyvendinti seniai pageidaujamą kultūringai suprastą sąžinės laisvės dėsnį. Tikintieji vėl turės laisvę savo religiją laisvai praktikuoti ir jos mokytis, turėti viešas ir nepersekiojamas religines bendruomenes. Už savo tikėjimo išpažinimą daugiau nebus baudžiamas nei karys, nei tarnautojas, nei darbininkas, nei studentas, nei moksleivis.

Kodėl visus šiuos dalykus paminime? Bolševikų žiaurumas, karo audra ne vieną yra taip skaudžiai palietę, kad kai kurie dar ir dabar gyvena baime, nepajėgdami sugrįžti į normalaus gyvenimo kelią. Šiais prisiminimais norima visiems pasakyti, kad mūsų tauta slėgęs juodas debesys jau praslinko. Pas mus prasideda naujas gyvenimas, kuriame mes visi galėsime kurti ir niekas mūsų darbo negriaus.

Todėl, brangūs tautiečiai, visi rinkimės kruopštaus ir vieningo darbo atstatyti bolševiku apiplėštą ir apgriautą mūsų kraštą. Būkime tvirtai įsitikinę, kad mūsų gerovė daugiausia pareina nuo kruopštaus, sąžiningo darbo. Dievo palaima, visų lietuvių meilė visiems lietuviams, visų kruopštus ir drausmingas darbas teves mus į gražią mūsų tėvynės ateitį.

JUOZAPAS SKVIRECKAS, arkivyskupas ir metropolitas
Dr. VINCENTAS BRIZGYS, Kauno vyskupas pagalbininkas
Prelatas KAZIMIERAS ŠAULYS, Kauno arkivyskupo generalvikaras.

Kada karščiai užėjo Kansas City, tai tesėjai nagrinėdavo bylas teisėjo (toliausiai kairėj sėdinčio) Hopkins žaliumynais apaugusiame kieme. Šis vaizdas parodo, kaip buvo nagrinėta tūla aliejaus išnuomavimo teisme atsidūrusi byla.

Amerikiečio Nusistatymas Bolševizmo Klausimu

"Lietuvių Žinios" rašo:

"Visa bolševikų spauda Amerikoje ir jų kalbėtojai mitinguose stengiasi įkalbėti amerikiečiui klaidingą supratimą apie šį karą. Bolševikai ir jų simpatizatoriai šaukia iš visų kampų, kad tie žmonės kurie neremia bolševikų, jų kovoje su naciais, yra fašizmo draugai ir demokratijos priešai. Tai perdėm klaidingas aiškinimas.

"Tokios kalbos yra vaisius mums visai svetimos bolševikų propagandos, siekiančios pagauti ant bolševikų meškerės nesusipratusius žmones ir juos paversti aklais bolševizmo įrankiais.

"Tikram amerikiečiui bolševizmo pavojus neprivalo visai rūpėti, nes bolševizmas yra svetimas amerikiečio dvasiai ir bolševizmo sistema visai netinka šioje laisvės šalyje.

"Todėl kiekvienas amerikietis geriau bevelija, kad ta biauri bolševizmo sistema, kaip nepakenčiamas laisvo žmogaus priešas, kuogreičiausiai gautų galą ir nebedrumstų Amerikos darbininko gyvenimo.

"Bolševikai kiekviena proga ragina Amerikos darbininkus gelbėti sovietų Rusiją, kaip "darbininkų tėvynę".

"Jeigu Amerikos darbininkai tikrai žinotų kokią baisią vergiją Rusijos darbininkams yra sukūręs Stalino diktatūros rėžimas, tai apie 'savo tėvynę' bolševikams amerikiečiai neduotų nė prasižioti. Visa bėda, kad Amerikos darbininkas nežino tikros sovietų Rusijos darbininko padėties, todėl taip lengvai duodasi bolševikų suklaidinamas.

"Amerikos darbininkas turėtų daugiau suprasti savo šalies — Amerikos, gerovę, bet ne rūpintis kokios ten azijatų šalies diktatoriaus bėdoms.

"Amerika suteikė darbininkui materialę gerovę, Amerika padarė, kad darbo žmogus yra šalies šeimininkas ir visų gerbiamas žmogus.

"Pasityčiojimas yra iš amerikiečio darbininko piršti jam azijatišką bolševikų sistemą, kuri žmogų sovietų Rusijoje mažiau vertina, kaip gerą kolchozo — sovietų valdžios dvaro arklį. Tik paskutinis neišmanėlis gali šiandie galvoti apie pakeitimą amerikoniškos santvarkos į bolševistinę.

"O tuo tarpu tūkstančiai bolševikų propagandos suklaidintų Amerikos darbininkų, gal nesuprasdami savo darbo pragaištingumo, su pasišventimu darbuojasi skaitlingose bolševikų organizacijose, remia jų spaudą ir parengimus. Ar ateina į galvą mintis bent vienam Amerikos bolševikui, kad jie dirba Amerikos ir savo pražučiai. Ar žino bolševikai darbininkai, kad jie kasa duobę, kurioje, prieš jų valią, bus palaidotos taip sunkiai iškovotos laisvės, jų pilnas visokių patogumų ir žemiškos laimės, gyvenimas.

"Šiuo tarpu sovietų Rusija tik vokiečių užpulta glaudžiasi arčiau demokratinių šalių Anglijos ir Amerikos, ji tai daro aplinkybių priversta. Kodėl anksčiau sovietų Rusija nesidėjo su demokratijomis, o ėjo ranka rankon su fašizmu ir vertė savo pasekėjus — Amerikos bolševikus tiesiog griaut šio krašto santvarką. Bolševizmas ir jo tėvynė sovietų Rusija nebuvo nėra ir nebus Amerikos demokratijos draugu, todėl ir visi bolševizmo akli vergai nėra amerikiečio tikri draugai, nes jie dirba bolševizmo diktatūros apgynimui ir Amerikos demokratijos sugriovimui.

"Amerikietis žino savo pareigas tėvynei ir jam nėra reikalo, kovojant su Hitlerio diktatūra, remti kitą diktatūra — bolševizmą, kuris jei išliktų iš šio karo sveikas, kirstų demokratijoms tokį pat smūgį, kokį šiandien ruošiasi kirsti vokiškas nacizmas.

"Bolševizmo ir nacizmo diktatūros amerikiečiui yra vienodos vertės, nes ir viena ir kita nori sunaikinti mūsų gražų gyvenimą ir mus paversti žiaurios bolševikų ir nacių partijos vergais.

"Žmogui sergant kartu dviem sunkiai pagydomom ligom, joks protingas gydytojas gydydamas žmogų nuo vienos sunkios ligos niekad neįsistengs, kad tuo pačiu laiku kita sunki liga išsiplėstų. Taip ir mes gindamiesi nuo nacizmo, negalime leisti, kad pas mus išsiplėstų bolševizmas.

"Nacius ir bolševikus skaitykime vienodo didumo Amerikos priešais ir nenustokime su jais kovoję. Jeigu tuo tarpu Amerikos karo interesuose yra remti kariškąją rusų jėgą prieš nacius tegul tą daro mūsų valdžia, bet piliečiams tuo pat laiku bičiuliuotis su bolševikais nėra mažiausio pagrindo. Nes Rusija, jeigu ten įvyktų perversmas, bolševikai būtų nuversti ir įsigalėtų demokratija gali būti tikrai nuoširdžiu Amerikos draugu, tuo tarpu bolševizmas, kokiose apystovose jis bebūtų, visuomet liks Amerikos priešu ir su juo kaip su priešu nepaliaukime kovoję".

PASTABA

dėl ALRK Federacijos Kongreso Rezoliucijos.

Po skaityto referato J. Laučkos apie centralinių ir lokalinių organizacijų ryšius, dėl kurių kongresas energingai šaukėsi į dvasios vadus ir visuomenės veikėjus, kad Federacijos valdyba rastų galimumų, priimtų referento pasiūlymų, statyti visuomeniam darbui tris asmenis, kurių vienas būtų nuolatinis keliaujantis organizatorius, antras rūpintųsi jaunimo subūrimu į galingas lietuvių jaunimo organizacijas, o trečias dirbtų dėl Lietuvos nepriklausomybės gerovės.

Tai ugniški, patriotiški išsitarimai, tik vykdymui pageidaujama platesnių patyrimų. Statyti visuomeniniam darbui tris asmenis, tai gražu teorijoj, bet praktikoj kliūtys pasilieka tos pačios.

Keliaujantis organizatorius gali būti naudingas tik SLRKA ir gal Moterų Sąjungai. Lokalinėms pašelpinėms draugijoms keliaujantis organizatorius nieko nepagelbės. Pastarosioms reikalingas sąjudis jųjų pačių tarpe, nes vietiniai žino savo aplinkumos reikalus geriau kaip bet koks organizatorius iš pašalies, tik čia reikėtų budinti tam, kas turi įtaką. Reikėtų atminti, jog pašalpinės draugijos buvo pagrindas viso, ką šiandien turime, jos tirpsta dėl stokos naujų narių. Visai kitu pagrindu veikia Vyčiai. Vyčiai, kaipo centralinė ir idejinė organizacija, emigracijai sustojus, kaip tik ir pasilieka tuo agentu, kuris papildo visas kitas organizacijas kandidatais. Vyčiams paskirtas organizatorius, kuris apie Vyčius siaurai arba ir visai mažai patyręs, padarytų daugiau žalos, kaip naudos. Vyčiai negali egzistuoti nei kokioj parapijoj bei leidimo dvasios vado, tai vienatinė organizacija, kuri po pilna dvasine priežiūra. Naudojant nuogą tikrą faktą nevisose parapijose yra įsileidžiami Vyčiai. Yra tokių, kur buvo rašoma daug laiškų iš apskričių ir veikėjų, į kuriuos atsakyta tylėjimu. Keliaujantis organizatorius tokiose vietose gal suras karališkas priimtuves ir ugnišką pritarimą, bet apleidus ribas viskas pasiliks kaip bebuvę. Patyrimai rodo, jog vieno miesto žmonės turi skirtingus savitarpius įpročius ir nelabai myli svetimų patarimą, tai jau liūdija nelankymas prakalbų. Taipgi toki organizatoriai sudarytų stambias išlaidas.

Vyčių Centras, apskričiai, kuopos ir daug atskirų narių labai darbuojasi organizacijos plėtimui, iš jų kiekvienas turi 100% daugiau patyrimų ne kaip koks keliaujantis organizatorius, nesudarant Federacijai nei mažiausių išlaidų, tik lai jos įsileidžia. Svarbiausias dalykas, tai kiekvienoj parapijoj, tik leisti organizuoti arba, geriau sakant, atgaivinti mirusią kuopą patiems vadams.

Šia proga noriu paminėti apie Philadelphijos Šv. Kazimiero parapijos atgaivintą kuopą. A. a. kun. Kaulakiui susilpnėjus, o jam mirus Vyčių kuopa visai sustojo veikus. Pribuvus naujam klebonui, apleisti darbai netaip greit galima sutvarkyti. Vienok atlikus sunkesnius darbus suorganizuota vyčiai. Atgaivinta kuopa ir trumpu laiku ši kuopa pradeda konkuruoti su stambiausiomis kuopomis. Jei Philadelphijos pavyzdį ims kitos parapijos, tai Vyčiai netik paseks buvusį aukštumą, bet toli gražu, pasieks aukščiau.

Kur Vyčių kuopos gyvuoja, ten jaunimo organizavimu nesiskundžia. Naujos Anglijos apskrityje So. Bostonas ir Worcester, kur Vyčiai stipriausi, ten ir visos organizacijos sveikos, kadangi jas tvarko Vyčių veteranai, o kuopa pateikia jaunų sveikų kandidatų.

Vyčių kuopų jau daug atgaivinta, keletas susidarė naujų, jeigu atgytų nors visos buvę, tai lietuvių veikla pasikeistų. Vyčių veikimas milžiniškas, tai liūdija kuopų prisiųsta medžiaga Vyčių istorijai.

M. A. Norkūnas,
Box 371
Lawrence, Mass.

Blaivininkų Seimas

Pilnųjų Blaivininkų 30-tas Seimas įvyks Spalių 5 dieną, Šv. Juozapo parapijoje, Waterbury, Conn.

Visos Blaivininkų gyvuojančios kuopos maloniekite išrinkti kuodaugiausia atstovų. Be to ir visus blaivybės prietelius prašome dalyvauti skaitlingai. Seimo dienotvarkė tilps vėliau spaudoje.

Kun. J. Padvaiskas, Pirmininkas,
V. J. Blavackas, Raštininkas.

Ką Rašo Užsienių Spauda Apie Lietuvą

Švedai ir Pabaltijis

Dabartiniu momentu švedai turį būtinai padėti Pabaltijo tautoms jų atsistatymo darbe: švedai yra artimiausi kaimynai ir neprivalą turėti jokių abejojimų. Atstatytoje ir suvienytoje Europoje visas Pabaltijis sudarysiąs vieninteli Rusijos ir Rytų kelią eksportui į Vakarus. Patys Pabaltijo kraštai gamina vertingus švedijai produktus ir reikalauja pramonės gaminių ir specialistų, kurių turi Švedija. Bendradarbiavimas su Pabaltiju yra bendras reikalas visoms Baltijos krantų tautoms ir visai Europai.

Dabar švedai galį suteikti humanitarinę pagalbą, kuri yra reikalinga labai skubiai. Švedai turi žiūrėti į ateitį, kada jie vėl galės bendradarbiauti su laisvomis ir ekonomiškai pažangiomis tautomis.

— Lietuvoje paskelbtas pranešimas, kad keleivių susisiekimas tarp Kauno ir Šiaulių sustabdytas. Dabar keliauti leidžiama tik kariams ir uniformuotiems policininkams.

— Raudonasis Kryžius perspėjo gyventojus, kad iš provincijos vietų niekas nevyktų į Kauną pašalpų. Pašalpos reikalu reikalinga kreiptis į Raudonojo Kryžiaus komitetus, esančius provincijoje, arba į vietos valsčiaus savivaldybę, jeigu komitetas dar nesudarytas.

— Per Kauno radiją laikė paskaitą poetas ir žurnalistas Petras Babickas. Jo paskaita buvo specialiai taikoma lietuvių jaunimui. Jaunimas buvo raginamas nenusiminti ir pasitikėti geresne ateitimi.

Lietuvos Likimas Sovietų Rėžimo Metu

— Žymiausias Šveicarijos katalikų laikraštis 'La Liberte' įsidėjo ilgą straipsnį, pavadintą 'Lietuvos likimas sovietų viešpatavimo metu'. Šį straipsnį persispausdino Paryžiaus katalikų dienraštis 'La Croix' ir kiti laikraščiai.

Straipsnyje sakoma: — "1940 metų birželio 15 d. raudonoji armija — tarp 15 ir 20 divizijų, kurių kelios motorizuotos, — užplūdo Lietuvą. "Draugas" Dekanozov, užsienių reikalų vicekomisaras, buvęs GPU viršininkas Gruzijoje, o vėliau ambasadorius Berlyne, tą pačią dieną atsiskubino iš Maskvos į Kauną ir paėmė į savo rankas valdžią. Jis sudarė marijonetinę (lėlių) vyriausybę, kuri buvo reikalinga pereinamajam momentui, kol GPU pagriebė visas valdžios vadeles ir visą administracijos aparatą.

Tarp birželio 15 d. ir liepos 12 d. (kai įvyko "rinkimai" į liaudies seimą) nebuvo kalbama nei apie sovietizaciją, nei tuo labiau apie Lietuvos inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Nors spauda buvo stropiai kontroliuojama, tačiau ji buvo užgniaužta ir visi laikraščiai tebeišeidinėjo kaip ir ankščiau. Betgi nuo pirmos okupacijos dienos prasidėjo puolimas prieš dvi tautinio veikimo sritis: politinio pobūdžio organizacijas ir tikybines įstaigas. Tiek vienos, tiek antros buvo uždarytos".

Išminėjęs svarbiausias tikybines organizacijas bei jų darbą, laikraštis toliau sako: "Naujieji krašto valdovai, lyg prietaringos baimės apimti, pirmiausia puolė tuos "liaudies priešus", nekaltas ir taikingas įstaigas. Maskvos įsakymu visos jos buvo uždarytos, jų turtai konfiskuoti ir jų nariai priversti atsižadėti tikybinio rūbo. Per kelias savaites naujieji valdovai net nežinojo, ką veikti su tokiu būdu "įsigytais" pastatais: daugelis jų liko tušti, tačiau jų nariai nedrįso į juos įeiti ar tai pasiimti paskubomis paliktų daiktų, ar tai praleisti naktį, nesant kitos pastogės.

Kai dėl kunigų, tai po "rinkimų" buvo paskelbti šie žygiai:

1) visų kariuomenės, kalėjimų ir mokyklų kapelionų paleidimas, t. y. tikybos išmetimas iš mokyklų,

2) katalikiško teologijos ir filosofijos fakulteto panaikinimas Vytauto Didžiojo Universitete;

3) kunigų pašalinimas iš metrikacijos vedimo pareigų;

4) valstybės subsidijų išbraukimas kunigams, turintiems parapijas,

5) konkordato atšaukimas su Šventuoju Sostu;

6) uždarymas trijų kunigų seminarijų iš bendro keturių seminarijų skaičiaus, motyvuojant šį žygį tuo, kad skubiai esančios reikalingos patalpos raudonosios armijos reikalams;

7) vyskupų išvarymas iš jų būstinių ir jose ar tai kariškių apgyvendinimas, ar biurų įrengimas.

Arkivyskupo Rūmai Buvo Paversti Bolševikų Biuru

Arkivyskupo rūmai Kaune buvo naujas ir talpus pastatas, baigtas tik prieš keleris metus. Raudonieji pašalino iš jo kanceliarijos biurus ir įkurdino jame miesto butų rekvizicijos įstaigą. Kelioms savaitėms praėjus priėmimo salionuose buvo įsteigta civilinės metrikacijos biurai. Spaudoje su tikru cinizmu buvo pasišaipyta išaiškinimui, kaip patalpomis pasinaudota:

"Mažasis salionas, linksmas ir šviesus, nukreiptas į pietus ir į sodą, tarnaus gimimams užregistruoti; didysis salionas savo didingumu ir vertingumu tiks vedyboms registruoti, o trečias salionas, nukreiptas į šiaurę ir tamsokas, bus naudojamas mirties atsitikimams užregistruoti".

Pirmaisiais mėnesiais vienintelė kunigų seminarija dar šiaip taip galėjo egzistuoti, kol pagaliau buvo priversta išsidanginti iš savo rūmų, kuriuos ji užėmė beveik visą šimtmetį, ir ieškoti prieglobsčio vienoje bažnyčioje. Seminaristai, tenka pastebėti, buvo priglausti darbininkų šeimų.

Kai dėl pamaldų parapijinėse bažnyčiose, tai elgtasi atsargiai. Matomai, painformuoti apie lietuvių tautos prisirišimą prie savo bažnyčios, Maskvos bolševikai nedrįso masiniai jų pulti bei persekioti. Oficialiai buvo paskelbta tikybos laisvė. Praktiškai buvo organizuota biauri priešreliginė propaganda, tuo tarpu tikintieji ir jų dvasiniai vadai neturėjo nei mažiausio galimumo prieš ją gintis. Visiškai objektyviai galima pasakyti, kad tokią padėtį tektų apibūdinti kaipo "visiška antireliginė laisvė".

Parapijų žemės buvo nacionalizuotos. Teoretiškai buvo palikti trys hektarai, įskaitant sklypą, užimtą bažnyčios, klebonijos ir parapijos namų.

Palikti be savo svarbiausių pajamų šaltinių, kunigai buvo skirti didžiausiam vargui, nes jie nebegalėjo tikėtis nei pagalbos iš savo parapijonų, nes turtingesnieji ūkininkai patys buvo apiplėšti. Jiems buvo palikta teoretinė teisė naudotis maksimaliai 30 hektarų, o jie patys buvo apkrauti didžiausiais mokesčiais, kurių tikslas buvo skatinti 'kolchozų' steigimą.

Tačiau tai tebuvo viena žiaurių persekiojimų pusė, ir tai menkiausia, nes šalia to ėjo baisūs ir skaitlingi kunigų ir tikinčiųjų areštai. Iš pat pradžių GPU suėmė kelis jaunus energingus kunigus. Tariamojo tardymo metu jie buvo visomis priemonėmis verčiami pasidaryti provokatoriais ir išdavinėti ar tai dvasiškiją, ar tai tikinčiuosius. Jiems atsisakius, atviri buvo pareikšta, kad jie "nebematys dienos šviesos". Tad šie kankiniai buvo kalinami bolševikiniuose kalėjimuose. Tas pats likimas ištiko jaunus svietiškius katalikus, pasižymėjusius apaštalavimo darbe".

Toliau laikraštis sumini Tėvo jėzuito misionieriaus nužudymą ir GPU agentų siautėjimą Kauno Kapinėse Vasario 16 d., kai tūkstantinė minia buvo užpulta ir gimnazistės raudonarmiečių išniekintos. Be to, paminėta tikybinių švenčių panaikinimas, maldaknygių bei kitų tikybinio turinio knygų sunaikinimas, bibliotekų išsklaidymas ir tt. Straipsnis baigiamas pastaba, kad kruvini Kremliaus valdovai turės atsakyti už savo biaurius darbus.

— Patirta, kad bolševikai, prieš bėgdami iš Lietuvos, yra tarp kitų išvežę Maskolijon buv. Lietuvos Banko direktorių S. Statkų ir Vl. Nasevičių.

Polarinė meška, kuri randasi Londono zoologijos sode leidžiasi paskui medinę bolę į vandenį. Šią mešką rusai padovanojo anglams. Sakoma, kad "miška" geriausia myli praleisti liuoslaikį žaisdama bole vandenyje.

Mažasis Frederick Harrison, 6 metų amžiaus, spėjęs pasižymėti Anglijos kare, išgelbėdamas po bombardavimo savo dvi sesutes, ir jam suteiktą dovaną — plieninį helmetą, pritaiso mažesnioji už jį sesutė.

Šiurpūs Pasakojimai Apie Bolševikų Darbelius Lietuvoje

Užmūrijo Kalėjimų Langus

Daugelį stebina nepaprastas buvusių kalinių išblyškimas. Pasirodo, kad kalėjimo kamerose jie buvo sukimšti net sausai — kartais penkeriopai daugiau, negu galėjo jose normaliai tilpti. O tyro oro nebuvo net vienam atsikvėpimui. Bolševikai rastuosius Lietuvoje kalėjimus pavadino poilsio namais. Kad šitie kalėjimai būtų tikrais kalėjimais, jie užmūrijo langus, palikdami tik mažytes angas. Tų angų stiklai buvo įdėti nepermatomi, kad kaliniai negalėtų matyti net dangaus sklypelio. Be to, langai buvo kietai užkalti ir juose nebuvo palikta nė mažiausio plyšio įeiti orui.

— Tiesa, mes galėdavome kiekvieną dieną eiti pasivaikščioti, — pasakoja buv. kalinys Antanas Jucevičius, raseiniškis. — Turėjom teisę pasivaikščioti kasdien po 20 minučių. Tik visa nelaimė, kad ta teise pasinaudoti mums neleisdavo.

Pasirodo, kad kaliniai negaudavo ne tik pasivaikščioti, bet negalėdavo net kojos iš kameros iškelti. Jie turėjo būti kamerose ir nieko neveikdami sėdėti, stovėti, vaikščioti iš kampo į kampą. Sėdėti ir stovėti buvo galima tik visiškai tiesiai. Už atsirėmimą į sieną buvo baudžiama karceriu. O vaikščiojimas kamerose nebuvo įmanomas, nes negi galima laipioti per žmones, sausai prikimštose kamerose.

— Ir taip mes turėdavom sėdėti arba stovėti ištisas dienas, — su kartumu kalba tas pats Daugėla, — o darbo jokio neduodavo. Bolševikai žinojo, kad darbas kalėjime yra gera priemonė sutrumpinti laikui, išsiblaivyti. Todėl visus, net pačius lengviausius darbus pavesdavo dirbti kriminaliniams nusikaltėliams, nes bolševikų nuomone, jie buvo kur kas geresni už mus. Tiesa, mes būtume galėję laiką sunaudoti skaitymui. Tačiau per vis, bolševikų valdymo laiką negavo nė vienas politinis kalinys nė menkiausio spausdinto popiergalio. Knyga ir laikraštis buvo patys draudžiamiausi kalėjime dalykai.

Neturėjimas ką veikti suimtuosius nepaprastai slėgė. Kiekvienas laukdavo nakties, kad galėtų užmigti. Tačiau ir nakties poilsis mažai kuo tebuvo į poilsį panašus. Daugeliui miegoti tekdavo ant grindų, nes ant narų ne visi tesutilpdavo. Pasikloti buvo duodamas čiužinys, iš senumo menkai bepanašus į čiužinį, o užsikloti — suplyšusi antklodė. Apie pagalves ir paklodes negalėjo būti net kalbos. Prižiūrėtojai dažnai atimdavo net čiužinį, kad tuo dar labiau parodytų savo neapykantą.

Kalinių Maistas

Pagaliau — maistas. Politiniai kaliniai buvo maitinami blogiau, negu gyvuliai.

— Štai, buvę mūsų patiekalai, — skaudžiai dėsto Vaclovas Jurkšaitis. — Mes gaudavome: pusryčiams — šilto vandens su žiupsneliu cukraus, pietums — pašarinių runkelių sriubos, pagardintos keliais alyvos lašais, vakarienei — sėlenų sriubos. Visai dienai gaudavome 400 gramų apyžalės duonos. Toks maistas būdavo kiekvieną dieną — vis tas pats, be jokių pakeitimų. Maisto gauti iš giminių arba nusipirkti buvo neleidžiama.

Kitos gyvenimo kalėjime sąlygos taip pat buvo nepakenčiamiausios. Gydytojas buvo prisišaukiamas nepaprastai sunkiai. Į susirgusius niekas nekreipė dėmėsio. Medicinos pagalba būdavo teikiama tik esantiems jau visai arti mirties. Švaros reikalai taip pat buvo liūdni. Baltiniai būdavo keičiami tik kartą per 4—6 savaites. Barzdas galima būdavo kirpti tik plaukams kirpti mašinėle, bet ir tai tik kartą per mėnesį.

Kaliniai Subadytomis Panagėmis

Visa tai tačiau buvo tik niekai, sulyginus su tuo ką kaliniams tekdavo kęsti tardymų metu. Visi kaliniai pastebi, kad visko laukė iš bolševikų tik nesitikėjo tų kankinimų, kurie buvo praktikuojami tardymų metu. Daugelis kalinių iš tardymo grįždavo išsukiotais sąnariais, subadytomis panagėmis, surėžytomis galvomis, šutinti garais ir visaip kitaip kankinti, kad tik prisiimtų pačių tardytojų padiktuotus apkaltinimus.

Nors bolševikai ir tvirtino, kad jų valdžia bus [illegible] žina, bet ji subyrėjo pirmųjų lietuvių sukilimo smūgių. Kartu atėjo ir tam terorui. Prad[illegible] pakrikusiai bėgti raud[illegible]jai armijai, paspruko ir kalėjimo sargai. Politiniams kaliniams niekas nebepastojo kelio į laisvę.

Išsilaisvinusius iš kalėjimo politinius kalinius globojo Raudonasis Kry-

Tęsinys 5-tame pusl.

Barbara Wilson iš Maywood, Cal., siekia "Panelės Amerikos" titulo.

Bažnyčios Kertinio Akmens Pašventinimo Iškilmės Argentinoj

Lietuvos Ministeris Pietų Amerikai Pasakė Kalbą. — Pamokslai Ispaniškai ir Lietuviškai. —

Vietos lietuviai pirmą kart plačiai susidomėjo Bažnyčios varoma veikla. –

Kad ne Amerikos lietuvių pagelba būtų niekad neturėję savos bažnyčios. —. Statybos mūrai baigiami. — Amerikiečių paramai sustojus, iškilo užbaigimui kėblumai. — Aukštai vertina amerikiečių paramą.

Rugp. 17 d., Argentinos sostinės Buenos Aires priemiesty Villa Porvenir, įvyko iškilmingas pašventimas kampinio akmens ir pamatų pirmutinės toje šalyje lietuvių bažnyčios, kuriai vardas yra duodama **"Gailestingumo Motina Aušros Vartų Vilniuje"**, ispaniškai — "Madre de Misericordis de Vilnius".

Šios istorinės iškilmės pirmą kart plačiai išjudino apylinkėj pakrikusias lietuvių minias, kurias per daugelį metų išnaudojo žydiško komunizmo agentai. Apskaitliuojama, kad [illegible] dieną katalikų statomą- paminklą atlankė daugiau tūkstančio lietuvių, kad įsitikinus "Ar ištiesų katalikai pradėjo veikti?"

Iškilmių dalyviu buvo Lietuvos Respublikos ministeris Pietų Amerikai, dr. Kazimieras Graužinis, ir pasakė reikšmingą kalbą, pabrėždamas įvykusio fakto reikšmę, aukštai įvertindamas Šiaurės Amerikos lietuvių finansinę paramą bei Tėvų Marijonų pasišventimą, ir primindamas religijos svarbą žmogaus gyvenime, šviežiais Lietuvoj įvykusiais pavyzdžiais nušviesdamas, kaip žmonės netekę tikėjimo, tampa daug žiauresni ir pavojingesni už plėšriuosius žvėris".

Pamaldoms vadovavo arkivyskupijos vikar. generalis monsegnoras dr. Germiano Esorto, dalyvaujant apylinkės dvasiškijai. Iš lietuvių buvo kun. Jonas J. Jakaitis, kun. Kazys Vengras, ir kun. Antanas Andriušis. (Kun. J. Kamandulis, gyvena Montevideo ir dėl tolimos kelionės negalėjo atvykti). Lietuviškai pamokslą pasakė kun. Kazys Vengras, ispaniškai — salezietis kun. Liudvikas Pedemonte, nuoširdus lietuvių prietelis.

ŠV. CECILIJOS CHORAS

Pamaldos prasidėjo ties vieta skirta didžiajam altoriui, kame buvo pastatytas lietuviško stiliaus kryžiaus. Lietuvių Šv. Cecilijos choras sugiedojo Argentinos ir Lietuvos himnus, gi užsibaigus pamokslams sugraudino giesme "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė". Pašventinus kertinį akmenį ir bažnyčios pamatus, sugiedota psalmė "Laudate Dominum omnes gentes" ('Garbinkite Viešpatį visos tautos'), procesija grįžo prie kryžiaus, kame Lietuvos ministeris, dr. Kazys Graužinis pasakė įspūdingą kalbą, ir tapo pasirašytas kertinio akmens pašventinimo aktas. Pirmiausia pasirašė pamaldoms vadovavęs monsegnoras, paskui Lietuvos ministeris, dvasiškija, svečiai iš Lietuvos ir bažnyčios kampinio akmens pašventinimo tėvai (kūmai), kurie pašventinimo metu laikė nuo akmens ištiestus kaspinus.

KAMPINIO AKMENS PAŠVENTIMO TĖVAI

Lietuvos ministeris dr. K. Graužinis ir ponia Laimutė, Jonas ir Marta Miliauskai, Barbora Mažauskienė, Bronė Žutaitė, Ona Šereikytė, Lietuvaičių Merginų ir Moterų draugija, Gyvojo Rožančiaus draugija, Rožė Kaziliūnienė, Juozas ir Maria Ališauskai, Pranas ir Elena Buzai, Maria Gaigatavičiūtė, Uršulė Gaigatavičiūtė, Ona Griguliūnaitė, Alfonsas ir Matilda Galakosčiai, Juozas Jovaiša, Balys Juodis, Kazys ir Valerija Kaminskas, Ksavera Manalytė, Telesforas ir Jieva Mikalauskas, Stasys ir Juzė Povilonis, Vincas Ratkus, Petras ir Maria Šantaras, Cecilia Šereikytė, Ona Seskytė, Veronika Žekaitė, Maria Žigaitė, Laurita ir Magdalena Llavallol, Luisa, Matilda ir Mercedes Vismara, Elena Dičiūtė, Antanas ir Emilija Čekanauskas, Apolonia Šemeška, Veronika Stasaitienė, Bronė ir Petras Raudonikai, Karolis ir Domicelė Seskai, Kazimiera Vileikytė, Petras ir Petronėlė Kuraičiai, Jonas ir Salomėja Kojus, Petronėlė Mačiulienė, Konstancija Povilonytė.

Pačioje iškilmių dienoje aukų priimta 700 pesos; tai buvo didžiausia rinkliava, kurią bile kuomet vieną dieną sudėjo vietos lietuviai. Dėl vietos lietuvių tai labai didelis pinigas, bet kadangi statyba su žeme ir įrengimu kainuos apie tris šimtus tūkstančių pesų, tai vietos lietuviai gerai žino, kad be Šiaurės Amerikos lietuvių paramos jie nebūtų galėję nei svajoti apie savos bažnyčios statybą. Dėlto, jie niekad negalės užmiršti to didelio pagarbos ir dėkingumo jausmo, kurį jaučia savo širdyse Amerikoje gyvenantiems lietuviams, kurie davė šiai statybai galimybės užvesti.

PRIE AUŠROS VARTŲ PAVEIKSLO

Pamaldoms užsibaigus, dalyviai susirinko į statomos mokyklos patalpas, prie sienoje Argentinos ir Lietuvos vėliavomis papuošto Gailestingumo Motinos Vilniuje paveikslo, pasveikindami savo globėją, Jai pasivesdami giesme "Marija, Marija". Čia savo žodį tarė garbės svečiai iš Lietuvos, kurie išsilaisvino iš komunistų verguvės, būtent — žurnalistas Kazys Čibiras, Vilniaus socijalių kursų lektorė Apolonija Sereikytė, Panevėžio gimnazijos mokytoja Felicija Ragalskytė. Tėvų marijonų vardu kalbėjo kun. J. J. Jakaitis, įvertindamas Šiaurės Amerikos ir vietos lietuvių nuopelnus.

Kovotojai už išlaisvinimą Tėvynės buvo pagerbti su griausmingu "valio", gi atgimstanti Lietuvos Respublika pasveikinta visos minios atgiedotu tautiniu himnu.

Nors rugpiūčio 17 d. buvo iškilmės tik kertinio akmens ir bažnyčios pamatų šventimo, tačiau tikrenybėje jau statyba išvaryta aukštai. Šoninių navų sienos jau yra užbaigtos ir sparai uždėti. Zokristijos jau uždengtos. Vidurinės navos sienos jau išmūrytos ligi antrųjų langų. Gyvenamojo kunigų vienuolių namo ir mokyklos sienos iš lauko užbaigtos ir jau dedamas stogas, bet viduriniai darbai nei nepradėti.

Bažnyčios ir mokyklos statybai užbaigimui kyla keblumai, kadangi Amerikos lietuvių pagalba, nepaisant visų priminimų spaudoje, jau kaip ir sustojo, o vietos vargšų pezomis nėra galimybės statybos išlaidų padengti. Tačiau kunigai misijonieriai nenusimena; jie sako: "Pati Dievo Apvaizda tą didelį darbą pradėjo, tad Jis sau žinomu būdu ir užbaigs. Vienaip, ar kitaip, o Dievas atsiųs geros širdies žmonių tam šventam darbui užbaigti. Mes gi darysime ką galime ir pasivesime Dievo gailestingumui".

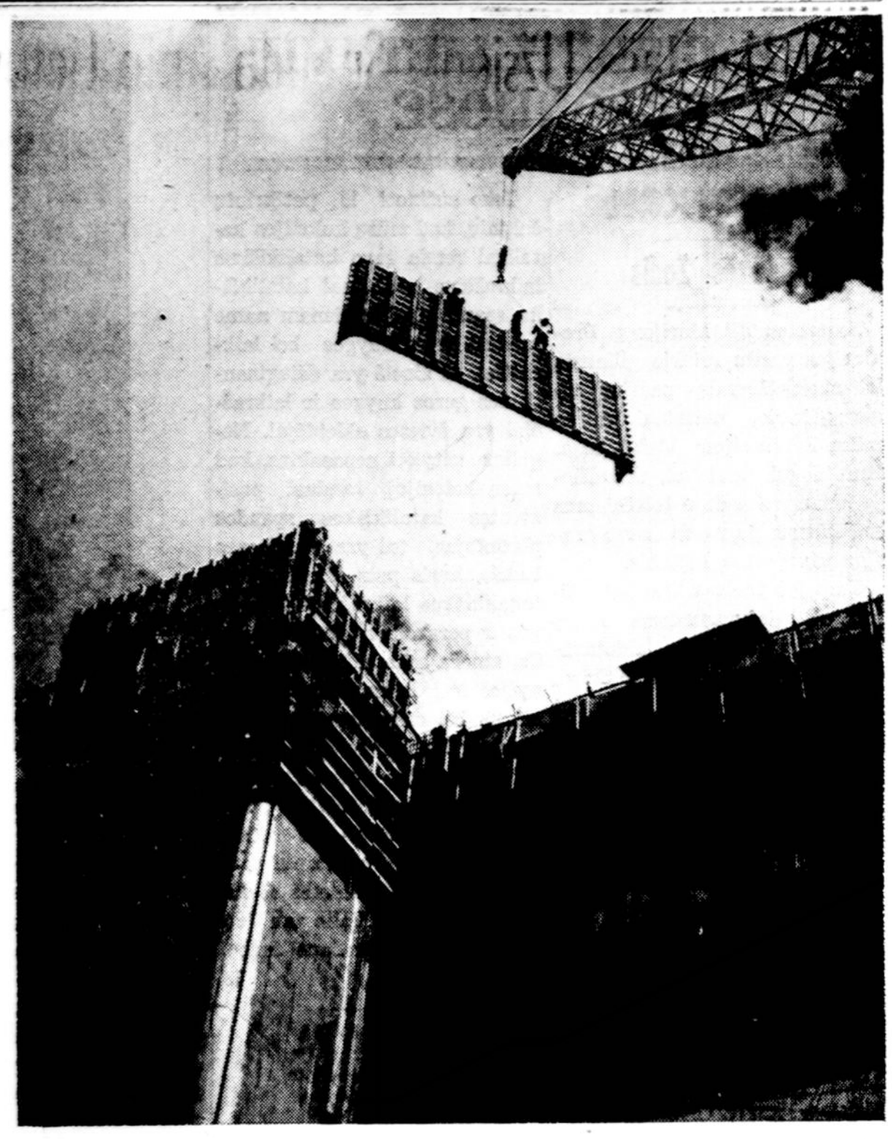

Žmogaus darbas, stebina žmogų. Štai lekiantis tiltas rastą pakeltų su žmonėmis lipdymui elevatoriui bokšto, kuris tarnaus 8 ir pusės mylių tuneliui.

Šiurpūs Pasakojimai Apie Bolševikų Darbelius Lietuvoje

Kaip Atrodė Minskas

(Pradžia 4 pusl.)

žius. Ligi susidarys kokį pragyvenimo šaltinį ar ligi susisieks su saviškiais, jie gauna pastogę, maistą, medicinos pagalbą. Bet taip tik silpnesnieji. Stipresnieji ėmėsi ginklų ir išėjo su partizanais".

— Lietuvos Žemės Ūkio Kooperatyvų Sąjungos (Lietūkis) laikinosios vadovybės pirmininku pasirašinėja kooperatininkas V. Rudvalis.

— Vokiečių laikraštis — "Deutsche Allgemeine Zeitung" aprašinėja, kaip atrodė raudonosios Gudijos sostinė Minskas, kai į jį atėjo vokiečių kariuomenė: "Buvo jau vakaro prieblanda, kai privažiavome vargingus Minsko priemiesčius. Vakaro rūkas užtraukė savo šydą ant žmonių ir jų butų. Mes dar pastebime, kad ant langų skersai ir išilgai užklijuoti popieriniai, bet toliau nieko kito nebegirdėti, kaip tik mūsų motoro ūžesys, nes mes važiuojame per griuvėsius. Gatvė po gatvės, namas po namo: juodi dūmai nupaišė ant pasilikusių fasadų iš apačios į viršų savotiškus ornamentus. Miestą dar užgulė slėgiantis milžiniško gaisro debesio kvapas. Iš ištisų namų kvartalų teriogso vien tiktai suakmenėję kaminai, šimtas, du šimtai, trys šimtai, vieninteles patvarios medinių namų dalys. Toliau pakyla taip pat aukštai, keturių, penkių, šešių aukštų mūrai. Bet tai tėra vien buvusių namų fantominiai griaučiai; jie visi išdegė".

Ryga Skaudžiai Nukentėjo

Tenka pastebėti, kad ir Latvijos sostinė — Ryga yra smarkiai nuo karo veiksmų ir raudonosios armijos padeginėjimų nukentvjusi. Ypač skaudžiai išdegė Rygos senamiestis. Kokioje padėtyje yra Estijos sostinė — Talinas, žinių neturime. Tokiu būdu iš Pabaltijos sostinių išgelbėti Vilnius ir Kaunas. Šiuos didžiuosius Lietuvos miestus išgelbėjo savo pasiaukojimu lietuviai sukilėliai, išviję raudonuosius pačioje karo pradžioje ir sutrukdę bolševikams įvykdyti kriminalinius turto naikinimo planus.

— Iš Lietuvos laikraščių matyti, kad Kaune esanti Amerikos Lietuvių Akcinė Bendrovė vėl veikia. Ji ieško šaltkalvių ir automechanikų.

Paštas Veikė Stachanovietiškai

— Lietuvos laikraščiai deda tokį anekdotą iš bolševikinio viešpatavimo laikų: "Stachanovieičių gadynėje ir paštas pasiekė nuostabių rekordų. Laiškas ėjo iš Kauno Vilniun tik tris dienas, o siuntiniai į tą patį Vilnių per Maskvą tik po po mėnesio atsidurdavo. O pačioje sovietų Rusijoje dar didesnis pašto tempas. Kartą vienas kavalierius iš Maskvos Leningradan parašė savo mylimajai laišką, kad tarp jų viskas baigta ir vestuvės neįmanomos. Tačiau ar į trečią dieną apgalvojęs suprato, kad per griežtai pasielgė, kur kitą tokią "katiušką" ras. Todėl ryto traukiniu ir pats nuvažiavo. Mylimoji apie laišką nieko nežinojo, ir jie susituokė. Po penkerių metų atėjo laiškanešys ir klausia jau jų sūnų, kur gyvenanti adresatė. — Tai mano mama— atsakė sūnus...

Kareivėlių Įspūdžiai

— Laikraštis "Į Laisvę" rašo apie atskirų žmonių išgyvenimus bolševikų okupacijoje: "Buvę korpuso (raudonosios armijos Lietuvos teritorialinio korpuso) kareivėliai dalinasi įspūdžiais. Yra pabėgusių iš tų pulkų, kuriuos iš Varėnos rusai varė į Vilnių. Kai išsiųsdavo žvalgybon, tai ir "nužvalgydava", kur kojos neša. Vienas per dieną atėjęs net 80 kilometrų, kol pasiekęs Kauną. Ūkininkas iš Suvalkijos pasakoja, kaip pasprukęs nuo "kelionės į Sibirą". Pajutęs, kad bus gaudymas, sukurstė kaimynus slėptis miškuose. "Pakentėkim, sakė, nors porą savaičių". Taip ir išliko nepagriebti. Vienas kunigas net Minsko kalėjime buvęs, paskui vėl grąžintas į Kauną. Kitas inteligentas lietuvis teisininkas buvo siunčiamas kažkur į Rusijos gilumą. Pakeliui susirgęs. Tada jį palikę pakelėje viename kolchoze. Ten pasveikęs ir susibičiuliavęs su vietos žmonėliais, kurie, nors suvargę, bet geri. Jie net šulinio žmoniško neturėjo — iš kažkokios duobės vandenį semdavo. Jam vadovaujant, iškasė padorų šulinį. Paskui dar keletą naudingų dalykų jiems padaręs. Kolchozininkai negalėjo juo atsidžiaugti. Vadinę "gospodin inžinier". Gavęs jų pasitikėjimą, jis kartą papasakojęs savo likimą. Tie pažadėję jam padėti. Parašė liudijimą, kad toks ir toks inžinierius, neprastai daug nusipelnęs jų kolchozui, keliauja ir visi kolchozai prašomi jam teikti pagalbą. Su tuo raštu jis keliavo nuo kolchozo prie kolchozo, kol pasiekė Rumunijos sieną. Paskui per Vokietiją atsibeldė į Klaipėdą".

Pietų Amerikoje Kelionės Įspūdžiai

Parašė Kun. J. Paškauskas Knygutė labai įdomi ir verta kiekvienam įsigyti. Kaina tik 25c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway So. Boston, Mass.

Atvykusios iš Hawaii Mrs. Lucretia Pat Lewis (dešinėj) ir jos duktė June, pasakojo spaudos atstovams, kad New Yorke "balsiau kalba apie Amerikos karą su Japonais, nei Pacifico salose".

PIRK DEFENSE BONUS IR ŽENKLUS

Mes turime apsiginkiuoti prieš pavergėjus ir sunaikinimą. Jūs galite tai pagelbėti, pirkdami apsigynimo taupymo bonus ir ženklus.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Amerikos valstybės laivai niekuomet nebus skandinami, jei mes turėsime užtektinai karo laivų apsigynimui. Jūs galite pagelbėti juos statyti, padarydami savo papročiu, pirkti apsigynimo taupymo bonus ir ženklus (Stamps).

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Didžiausia gera pagalba, kurią pilietis gali duoti Dėdei Samui, tai pirkimas apsigynimo taupymo bonų ir ženklų taip dažnai, kaip galima.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Pirkdami apsigynimo taupymo bonus ir ženklus reguliariai, jūs galite pagelbėti vykdyti apsigynimo programą ir tuo pačiu pagelbėti sau ir savo šeimai.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Geriausią investavimą jūs rasite pirkdami apsigynimo taupymo bonus ir ženklus. Pirk juos reguliariai.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Prezidentas Roosevelt'as nupirko pirmą apsigynimo taupymo boną gegužės 1, 1941. Jūsų bankas ar jūsų paštas laukia jūsų, kreipkis šiandien!

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

THOMPSON, CONN.

Padėkos Žodis

Amerikos TT. Marijonų Provincijos vardu reiškiu giliausią ir nuoširdžiausią padėką visiems, kurie, netikėtai mirus mūsų Provincijos Vadui, a. a. Kun. Jonui Navickui, skaudžioje mums valandoje teikėsi mus nuliūdusius paguosti savo gražios užuojautos žodžiais.

Taip jau turiu tikrai lietuviškąjį ačiū dalyvavusiems mūsų Brangaus Velionies laidotuvėse: J. E. Vyskupui Dr. O'Brien, Dvasiškijai, p. Gener. Konsului Budriui, Seselėms-Vienuolėms ir Pasaulioniams, kurie, nepaisydami tolimos kelionės ir darbo dienos nepatogumų, taip skaitlingai suvažiavo į Marianapolį, kad atiduotų paskutinį patarnavimą neužmirštamos atminties a. a. Kun. Jonui Navickui.

Lygiai dėkoju ir Thompsono P. Švč. N. Pr. Seselėms, p. Dirsai graboriui, gerb. vargonininkams su p. Juška priešakyje ir visiems, kurių pasidarbavimu laidotuvių apeigos, rugsėjo 8 d. š. m., tikrai buvo atliktos didingai ir iškilmingai.

Galop, padėkos žodžius tariu ir spaudai, tiek mūsiškei - lietuviškajai, tiek anglų kalba einančiajai, kad teikėsi taip gražiai ir plačiai paminėti savo skiltyse mūsų buvusio Provincijolo Vadovo gyvenimą, darbuotę, mirtį ir palaidojimą.

Geriausiasis Viešpats teatlygina Visiems šimteriopai!

Kun. K. Rėklaitis, MIČ.,
Amerikos Marijonų
Provincijolas.

Marianapolis College,
Thompson, Conn.
Rugsėjo 9 d., 1941 m.

NEW HAVEN, CONN.

Liūdesis užviešpatavo visų New Haven'o lietuvių katalikų širdyse išgirdus, kad ankstyva mirtis atskyrė iš šio pasaulio visų mylimą ir gerbiamą kun. Dr. Joną Navicką, MIC., Tėvų Marijonų Provincijolą, didį tėvynės mylėtoją, visuomenininką, literatą. Prie šios graudingos progos visos šioj kolonijoj gyvuojančios katalikiškos draugijos ir kuopos reiškia gilią užuojautą a. a. kun. dr. Jono Navicko giminėms ir Tėvų Marijonų Kongregacijai. Tegul Aukščiausias suteikia amžiną atilsį savo gero ir ištikimo tarno vėlei ir priima į dangaus karaliją.

Sekmadienį, per visas Šv. Mišias buvo sukalbėtos maldos už a. a. kun. dr. Jono Navicko vėlę.

Teko sužinoti iš patikrintų šaltinių, kad mūsų kolonijos katalikai remia savo katalikiškus laikraščius ir abelnai katalikišką spaudą ir kiekvienam name randasi geros knygos bei laikraščiai. Ši žinelė yra džiuginanti, nes geros knygos ir laikraščiai yra šviesos skleidėjai. Negalima užtylėti nepasakius, kad mūsų kolonijoj randasi pasišventęs katalikiškos spaudos platintojas, tai yra p. Juozas Lukša, kuris pats skaito gerus katalikiškus laikraščius ir knygas ir perskaitęs gražiai sudeda, atneša sekmadienį prie bažnyčios ir išdalina savo pažįstamiems bei draugams, kurie negauna "Darbininko" bei 'Draugo'. Visi laukia Juozo ateinant. Gražus yra darbas, vietoj, kad perskaičius numesti, jis atiduoda kitiems, kurie taipgi pasinaudoja geroms žinioms iš katalikų veikimo. Valio tau Juozai už atlikimą gražaus darbo.

M.

NEWTOWN, PA.

PADĖKA

Pirmąjį rugsėjo sekmadienio rytą miestų ir miestelių gatves, laukų vieškelius ir takus užtvino autobusai ir automobiliai važiuoją vilos link. Tą dieną Vila Juozapo Marijos sode buvo rudeninis piknikas, kuriame dalyvavo virš tūkstantinė minia.

Iš tikro, stebint tą gražią linksmai nusiteikusią mūsų prietelių ir geradarių minią, veržte veržėsi iš širdies prie Aukščiausiojo dėkingumo ir džiaugsmo malda. Vien tik Dievas todėl gali suprasti širdies jausmus, Jo karštai maldaujame gausiai atlyginti visiems, kurie prisidėjote prie šio pikniko sėkmių.

Gilų ir nuoširdų dėkui tariame gerbiamiems kunigams už triūsą, pagalbą ir paramą.

Ačiū darbininkams ir darbininkėms, daiktų rinkėjoms ir aukotojams ir visiems bei visoms, kurie atsilankėt. Lai gerasis Dievas pripildo jūsų gyvenimą laime ir džiaugsmu, o jo palaima telydi jus visame.

Šv. Kazimiero Seserys,
Newtown, Pa.

Dar Dėl Lietuvos Vyčių!

Dėl p. Monči ūno, suminėtų dalykėlių "Darbininke", ir Lietuvos Vyčių, būtų gerai, kad pasirodytų anas straipsnelis, kur minima L. Vyčiai, ir tt.

p. Monči ūnas, matomai, pamiršo tų laikų spaudos pranešimus, ir *Lietuvos Liuosyočs Sargų Organizaciją*, kurios būriai buvo ir jo valstybėje. Bet tik noriu dėl geresnės žinios, kuomet ten buvo paminėta, kad vienas ir iš anų kolonijos išvyko į Lietuvą anais laikais, vytis. Aš, rodos, ir buvau L. Vyčių net organizatoriumi, ir daug dėi tos organizacijos dirbęs, bet ar mūsų L. Vyčiai atmena? Neatmena ir nereik.

Į Lietuvą iš *Lietuvos Liuosybės Sargų* organizacijos išvyko 1920 metais viso apie keturi šimtai, iš jų 90% buvo L. Vyčiai, ir veik visi tarnavo Lietuvos kariuomenėje savanoriais. Aš patsai išvykau su pirmu laivu, kaip buvo galima į Europą vykti 1920 metų pradžioje ir su manim kartu vyko dar šeši, iš jų penki L. V. Visi buvome savanoriai į Lietuvos kariuomenę, ir atsitarnavę L. kariuomenei, dauguma pasiliko Lietuvoje ir stojo prie kokio nors ten naudingo darbo, valdiško ar privatiško, ir ėjo savo pareigas teisingai kaip pridera, nes jau daugiau turėjo patyrimo visokiuose reikaluose. Daugelis įstojo į "Pavasario" organizaciją, ir į Šiaulių Sąjungą.

Vėliau pono A. Smetonos laikais iš tų patrijotų savanorių daugelis buvo net persekiojami. Daug būtų galima pasakyti, bet tiek to jau, tas ponas nebedemoralizuos daugiau Lietuvos žmonių.

J.K.M.

MONTELLO, MASS.

PADĖKA

Mūsų 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių proga, mūsų artimieji giminės ir pažįstami rugs. 7 d., Montello, Mass., surengė Sidabriniui Jubiliejui atžymėti bankietą.

Mūsų dideliam surprizui šis surengtas bankietas paliko mus skolingus visiems mūsų geradariams, kurie savo didžiu duosnumu suteikė net ir vertingų dovanų.

Mes nuoširdžiausiai dėkojame mūsų prieteliams, rengėjoms — Onai Miškiniūtei ir Anelei Svirskienei. Taipgi nuoširdžiai ačiū darbuotojoms — Bronei Treinavičienei, Ievai Bubulienei, Teofiliai Akstinienei, Alfonsui Dobrovolskiui, Vincui Šilanskui, Kasperui Miškiniui, Stud. Kastantui Akstinui iš Worcester, kuris vadovavo bankieto programai. Taipgi mūsų nuoširdus ačiū dovanas suteikusiems — pp. Akstinams iš Worcester; pp. Zautrams, Akstinams, Čaplikams ir Grigams iš Nashua; iš Lynno pp. Adliams; iš So. Bostono pp. Švedams ir p. Meškauskienei; Onai Miškiniūtei, kriksto dukterims — Evelinai, Akstinaitei ir Juniai Svirskaitei; pp. Blazevičiams; pp. Čirams; p. Anelei Svirskienei; p. Albertui Jezukevičiui; p. Onai Kašėtaitei ir mūsų vaikučiams — Antanui ir Pranui. Taipgi Adolfui Krušui už sveikinimus per radio. Taipgi nuoširdi padėka visiems dalyviams, kurie savo prisidėjimu suteikė mūsų jubiliejui didesnio įspūdžio, kas suteikė mums dideliausio susijaudinimo. Jums visiems nuoširdžiai dėkuojantieji —

Antanas ir Malvina Akstinai.

Karalius Jurgis su karališka kompanija lydimas apžiūri valgius karo orlaivininkystės mokykloje.

ATPRASK, SUSIVALDYK

Pirmiausia panorėk stiprią valią turėti. Noras čia lyg automobilio jungiklis, kuriuo įjungiamas motoras.

Norėk vyriškai, ncatšaukiamai, ryžtingai! Žinok, darbas valiai stiprinti — ne blynai valgyti: daug teks padirbėti, pavargti. Nebijok, nenuliūsk, nepasisekus rankų nenuleisk. Tik ščiuodamas. Nuolatinis palydovas tebūna čia kantrybė.

Tenka pastebėti: valią bestiprinant negalima užmiršti ir kūno geros savijautos, sveikatos. Gera kūno sveikata daug padeda ir dvasios sveikatai, stiprybei.

Būk švarus, pakankamai miegok, reikiamą laiką gryname ore praleisk, kiek galėdamas sočiau, geriau valgyk. Nusilpus kūnui, tikslas pasiekti sunkiau.

Valia pasireiškia tuo, kiek žmogus prisiverčia, atsižada, susivaldo. Valia stiprinti reikia pradėti menkais dalykėliais...

Atprask. Sakysim, eidamas velki žeme kulnus. Negražu. Vaikščiok dėmesingai, kad atprastum šliurinėjęs. Prisiversdamas atprasti, daugiau vidaus savitvardos, jėgos įsigysi.

Arba vėl: vaikščiodamas taip nuleidi, nuknarpi galvą, kad nosimi pilvą sieki. Tai nepritinka jaunam. Aukštyn galvą ir drąsų žvilgsnį į gyvenimą! Eidamas visada tai prisimink, kol atprasi ir imsi vaikščioti, kaip reikia.

Gražiai tau sekasi visokios istorijos pasakoti. Buvo ar nebuvo, o tau vis buvo. Vadinas, esi įpratęs po truputį meluoti, ne tai meluoti, bet... pagražinti, perdėti, "pazalatyti". Puikiai supranti: perdėjimas ne tik nerimtas, net blogas dalykas. Dėl to, ką bepasakodamas, atmink: pasiryžai atprasti iškraipinėjęs. Pasiryžęs ištverk!

Esi smarkus vyras. Smarkumas — geras bruožas. Tai didelė jėga. Smarkumas turi pasireikšti besimokinant, bedirbant, kilniems darbams besiaukojant. Su tavimi truputį kitaip: dažnai del šio to imi ir suliepsnoji — užsidegi lyg degtukas, prie ugnies pridėtas. Tai žinodamas, turi nesiskirti su mintimi:

— Esu karštas, greitai suliepsnoju— daugiau valdytis turiu!

Šis budrus žvilgsnis turi trukti tol, kol atprasi pykęs, kol vyriškiau imsi valdytis pykčio aistroje. Jau ir įpratus čia valdytis vistiek tenka būti budriam.

Kas ir koks bebūtum, kas nebūtum, vis dėlto, manau, ką nors turi, nuo ko atprasti reikia.

Štai tau ir progos progelės (pats daugiau jų žinai) persigalėti ir tuo savo valiai stiprinti.

Susivaldyk. Norėdamas nuo ko atprasti, valdytis turi. Progų susivaldyti, prisiversti yra daug, visur, visokių.

Bute gyveni nevienas, su draugu. Besimokydamas panori su juo paplepėti. Tu susivaldai ir laiko nesugaišti nei sau, nei jam. Jau žingsnis į priekį.

Draugas prikiša, ko nesi padaręs, kalbėjęs. Suvaldai kylantį susierzinimą, santūriai paaiškini kitaip čia buvus. Ir vėl tu jau į priekį!

Sekmadienio pusdienių metas. Sėdi kambarėlyje ir susikaupęs dirbi. Tik sutrenkia, sugroja gatvėje orkestras — eisena! Nemeti dirbęs, nebėgi prie lango, o dar labiau susikaupi, į knygą įgrimsti. Spaudžiu dešinę. Tu vyras! Valios vyras!

Pasibeldžia į duris. Paprašai į vidų. Įeina draugas. Pasivaikščioti kviečia (jam vienam esą nuobodu). Bet darbo metas — tu dirbi. Dėl to maloniai atsiprašai negalįs: turį dirbti. Susivaldei, nepasidavei blogai įtakai. Sveikinu tavo naują laimėjimą!

Kur dar nepasisekimai, nelaimės! Vieniems jos kliūtys, kitiems progos ateities laimėjimams. Kada nepasisekimas proga laimėti? Tada, kada nepasisekus, ištikus nelaimei, žmogus susivaldo, nenusimena, kitą kartą laimėti pasiryžta ir dar tvirtesniu žingsniu žengia į priekį. Kas nori būti valios, darbo vyras, susivaldo nepasisekus, laukan veja iš savęs bet kurį nusiminimą. Kaip tu?

Kas daryti, kai jaunoje vaizduotėje ima suktis puikybės, neskaistumo, apgaudinėjimo ir kitokios bacilos. Ir čia susivaldyti vaizduotės duris joms užkišti. Jei per nelaimę jau įsisukė, vyk laukan, kaip senas žilabarzdis žydelis iš nuomojamo o-

Visoje Anglijoje yra pakilus ūpas šaukti "V" — for victory. Ir čia vaizde matome, kaip Alice Taylor, 81 metų amžiaus senutė, su angliška ūpu brėžia ant namo sienos "V". Ji nors tiek randa sau pasitenkinimo, kad ir ji prisidėjo prie tėvynės gynimo, stipriai prispausdama kreidos šmotą prie sienos ir nubraižydama "V" — for victory.

Užnugarių Žygio Sukaktis

Rugsėjo 16 d. sueina dū metai, kai Sovietų Rusija ginklu puolė vokiečių perblokštą Lenkiją. Raudonoji armija, gavus įsakymą pulti Lenkiją, per vieną dieną užėmė apie 50 mylių Lenkijos žemės ruožą parubežyj. Raudonieji įsibriovė ir į Vilniaus kraštą ir užėmė Vilnių.

Tai buvo paseka Vokietijos - Sovietų Rusijos sutarties pasidalinti Lenkiją ir kitas mažesnes valstybes Europoje.

Kaip Vokietijos diktatoriui Hitleriui, taip ir Sovietų diktatoriui Stalinui sutartys, kurias jie turėjo su Europos valstybėmis, nebuvo vertos nė to popierio ant kurio pasirašė.

Sovietų komisarai visuomet gyrėsi ir skelbė pasauliui, kad jie respektuoja sutartis, kad jie nenori svetimų žemių užgrobti, kad jie gina mažųjų valstybių nepriklausomybę.

Taip, Sovietų Rusija turėjo sutartį su Lenkija, ir kada Lenkija jau buvo vokiečių prismaugta, Sovietai kardu dūrė į nugarą ir paskui su Hitleriu broliškai ją pasidalino. Sovietai turėjo sutartis su Lietuva, Latvija ir Estija, bet ką reiškia sutartys... Sovietai pasirodė tikri budeliai, plėšikai. Vilnių ir visą Vilniaus kraštą apiplėšę, apvogę grąžino Lietuvai, kad tą kraštą lietuviai atstatytų. Kada jau buvo daug kas padaryta, tai Sovietai ne tik Vilniaus kraštą okupavo, bet ir visą Lietuvą. Tokio pat likimo susilaukė Latvija ir Estija. Suomijos gi Sovietai negalėjo užgrobti, nes suomiai ginklu pasipriešino. Užgrobė tik dalį.

Sovietai nei Balkanų nepaliko ramybėje. Iš Rumunijos atėmė Besarabiją.

Birželio 21 d. š. m. Pabaltijo valstybės virto Vokietijos - Rusijos karo lauku. Lietuviai, paragavę Sovietų pragaro, sukilo prieš okupantus bolševikus ir savo jėgomis išlaisvino Kauną, Vilnių ir kitus miestus. Vokiečiams mažai bereikėjo jėgų apvalyti Lietuvą nuo raudonųjų.

Sukilimai prieš raudonuosius įvyko Latvijoje ir Estijoje, tik tie sukilimai nebuvo taip sekmingi, kaip lietuvių Lietuvoje.

Jeigu Sovietai nebūtų pasirodę grobikais, kruvinais budeliais, tai jie šiandien turėtų užuojautą kitų tautų. Deja, šiandien demokratiškai nusiteikę žmonės, demokratinės valstybės laukia, kad diktatoriai nusisuktų sprandus. Giliai užjaučia pavergtųjų kraštų žmonėms, užjaučia ir rusams ir vokiečiams, kurie yra diktatorių vergijoje. Anglija ir Amerika pažadėjo Rusijai pagalbą, tačiau griežtai pasisakė prieš komunizmą, kaip ir prieš nacizmą. Komunizmas yra didžiausia Rusijos nelaimė. Galimas dalykas, kad po šio karo Rusijos gyventojai išsilaisvins iš komunizmo vergijos. Jiems pagelbės visu demokratinių valstybių žmonės.

Proletaras.

buolių sodo veja įsibriovėlius "bachūrus".

Kas savo jaunystėje nesipratina valdytis, atsižadėti, tenemano ką žymaus neveiksiąs, tenemano valios žmogus būsiąs. Tokiam tik dulkėtas užpečkis!

Persiėmusysis idealais, šaute šaunąs į darbą, veikimą, be susivaldymo galios ankščiau ar vėliau pats palaidos ir savo idealus, ir savo veikimo vaisius.

Energingasis ateities darbininkas, valdytis nesipratindamas, gyvenimo katastrofą sau rengia.

Iš "M. J."

MEDUS

Grynas bičių medus, kurį bitės sunešė iš žydinčių javų, gėlių, pievų ir medžių yra tikras vaistas. Taigi, įsigyk kvortą medaus ir gerk jį su arbata ar kava vietoje cukraus. Kas vartoja medų — to slogos nevargina. Kvorta kainuoja tik 75c. Jo galite gauti "Darbininko" adm. 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Panelė Olga Rhodes, iš Nova Scotia, prabuvus porą metų Pietinėje Amerikoje, grįžta į namus. Ji buvo sustojus New Yorke.

DARBININKO METINIAI ŠOKIAI-BALIUS

Šįmet Įvyks Šeštadienį, Spalių-Oct. 25 d.

Elks Ballroom, 8 Magazine Street, Cambridge, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Rugs. 13 d., apsivedė Stanislovas Ašmenskas (Ašman) su Monika Vilkiene (Kasiuliute).

Tą dieną buvo pakrikštytas Robertas Jokūbas, sūnus Roberto ir Lelijos (Borisytės) Daukšių. Kūmai buvo Julius Boris ir Magdalena Bratėnaitė.

Rugs. 14 d. Aleksandras Valionis apsivedė su Marijona Matukaite. Liūdijo Juozas Šertikas ir Birutė Matukaitė.

Tą dieną buvo pakrikštytas Petras Povilas, sūnus Juozo ir Marijonos (Jankauskaitės) Jelmokų. Krikštatėviai buvo Juozas Gumbakis ir Marijona Raškauskaitė.

Taip pat Robertas Geraldas Vytauto ir Alenos (Kaziauskaitės) Gervių. Kūmais buvo Kazimieras Gečas ir Katrė Gečienė.

Prasidėjo katekizavimo kursai. Rugs. 13 d., 9 val. ryte, parapijos salėje, 492 E. 7th St.

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius
517 E. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2660
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v.
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vak.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną
(pagal sutartį)

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

ĮVAIROS SKELBIMAI

PARSIDUODA šešių šeimynų namas, trijų aukštų, su visais įtaisymais. Atsišaukite į "Darbininką". (12-16-19).

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield, St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markonitė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 2352-W.
Iždininkė — Ona Stanulitė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Misgirdienė, 1513 Columbia Rd., So. Boston
Kasos Gl.—Marijona Aukštikalnienė, 111 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas, Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka, Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS

Pirkti pas biznierius mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COLumbia 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Market
P. Baltrušiūnas ir p. Klinga, Sav.
753 Broadway, Tel. SOU 3120
SO. BOSTON, MASS.

vadovybėje kun. K. Jenkaus ir Seserų mokytojų iš Cambridge. Užsirašė bernaičiai ir mergaitės. Lankys šeštadieniais, tuo laiku, mokysis tikėjimo ir lietuvių kalbos. Po to, dėka poniai Karčiauskienei vaikučiai turėjo puikius krutamus paveikslus ir gardžius užkandžius. Šaltą košę aukavo Hoods Ice Cream Co.

Sekmadienį, 1 val. p. p., kun. A. Abračinsko ir pasauliečių mokytojų vadovybėje, bernaičiai ir mergaitės užsirašė, sekmadieniais, 1:30 val. p. p., mokytis katekizmo.

Kunigai ragino tėvus leisti vaikučius mokytis apreikšto Dievo mokslo, šeštadieniais arba sekmadieniais.

Dar sykį šv. mišių laiko pertvarkymas. Šv. Petro par .lietuvių bažnyčioje, pradedant su ateinančiu sekmadieniu, rugs. 21 d., šv. mišios bus laikomos šiomis valandomis: 7, 8 — dėl parapijos vaikų; 9 — draugijų, 10 — suma, ir ekstra vėlybos 11:30 — nemokantiems lietuviškai. Ateinantį sekmadienį, paskutines šv. mišias skaitys Tėvas Pranas Aukštikalnis, S.J.

Salėje šv. mišios yra laikomos valandomis: 8 ir 9:30.

Rugs. 1 d., parapijos salėje, 492 E. 7th St., 8 val. ryte, ir 9:30 val. ryte, laikė šv. mišias kun. K. Jenkus. Jis padėkojo aukotojams dėl salės įtaisymo pamaldoms ir išvardino aukotojus:

Vladas Brazauskas ir šeima aukavo $25.00 dėl altoriaus akmens. Langų užlaidoms, divonui prie altoriaus, klaupukų įtaisymui, dėl kryžiaus, fontano ir kitų reikiamų dalykų aukavo po dolerį:

pp. Savilioniai, Niauronienė, Šilalienė, Bendzevičienė, Savickienė, Masiulienė, Marcinkienė, Neverienė, Slaniūnienė, Gedaitienė, Pustienė, Lukienė, Ivaškienė, Daunienė, Čiurlionienė, Pigagienė, Sinkevičienė, Intienė, Martinkienė, panelės—Niauronytė, Kilmonytė ir Bakunaitė, Karolis Jankūnas, Saliome Strazdauskienė, Petronelė Svilienė. Pastarieji aukotojai aukavo po daugiau negu po dolerio. Šios aukos buvo surinktos per Petronėlę Svilienę.

Kun. Mikas Šmigelskis, MIC., trumpai atlankęs savo tėvelius ir paviešėjęs klebonijoje, pirmadienio vakare išvažiavo į Laval Universitetą, Quebec, Kanadon, tęsti aukštus mokslus. Su juom sykiu iš klebonijos išvažiavo kun. A. Miciūnas, MIC., ir kun. A. Sandys, MIC.

Prie progos kun. Virmauskis užprašė pas kun. Šmigelskį dar vienas šv. mišias už kun. J. Navicko nemirtintingą vėlę.

Nori padaryti maldos mėnesiu. Kunigai prašė šv. Petro lietuvių parapijos pašvęsti spalių mėnesį į maldos dienas. Rožančius bus kalbamas kas vakarą. Nuo 1 d. iki 4 d. bus laikomos Pranciškonų Tretininkų metinės rekolekcijos; nuo 6 d. iki 12 d., įvyks misijų savaitė moterims ir merginoms. Sekama savaitė bus vyrams ir vaikynams. Trečioje savaitėje misijos bus vedamos anglų kalboje dėl tų lietuvių, kurie nežino lietuvių kalbos.

Šią savaitę yra bertainio metų pasninkai: trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį.

Kun. Virmauskis aiškino žmonėms sužinojęs, kad, Federalei statybai įvykus mūsų bažnyčios apylinkėj, visi norintieji galės grįšti šion apylinkėn gyventi. Jis patarė tuo reikalu pamatyti poną Crowley, poną advokatą Grigaliūną ir kitus statybos vadus.

Penktadieniais įvyksta mažojo choro pratyba 4 val. p. p., didžiojo choio, 8 val. vak.

Sveikiname Stud. St. Mikalionį

Stud. Stasys J. Mikelionis, Juliaus - Marijonos Mikelionių sūnus, gyv. 68 Thomas Park, So. Bostone gavo Tufts kolegijoje Charles Hayden Memorial stipendiją (scholarship). Jis vienas iš 20 Bostono apylinkės studentų geriausiai pasižymėjo ir gavo stipendiją studijuoti Tufts College Medical School. Tufts College jis baigė birželio mėnesį ir gavo diplomą geriausiai pasižymėdamas.

IŠVYKO Į LDS SEIMĄ

Sekmadienį, rugsėjo 14 d., ryte išvyko į LDS Centro Seimą, kuris įvyksta rugs. 14 ir 15 d.d., Hartford, Conn., "Darbininko" redaktorius Antanas Kneižys, "Darbininko" administratorius Antanas Peldžius, taipgi centro valdybos nariai: p. Ona Siaurienė ir p. Danielius Averka. Pastarasis buvo atvykęs iš Brooklyn, N. Y. Taipgi išvažiavo ir p. Andrius Zaletskas. Jie visi išskyrus Antaną Kneižį iš Montello išvažiavo su LDS Centro Pirmininku Kun. Jonu Švagždžiu. Pirmininkas prisilodavęs pilną automobilį nuskrido Hartfordo link. P-ną Andrių Zaletską ir Danielių Averką į Montellą nuvežė iš So. Bostono ponia M. Valatkienė, LDS 1-mos kuopos iždininko p. Vinco Valatkos žmona.

and BONDS

Kiekvienas patriotingas šios šalies pilietis turėtų nusipirkti Jung. Valstybių Saugumo Savings Bonų ar ženklų. Pirk, šiandien!

So. Bostono Ir Apylinkės Lietuvių Pakvietimas

Ar nemalonu girdėti, kuomet jaunuoliai čia gimę ir augę teikia garbę lietuviams. Pagalba advokato J. Grigaliaus Bostono miesto aukštieji signatoriai ir namų projekto statybos autoritetai suteikė lietuviams didelę garbę ,pavadindami vieną gatvę naujame projekte "Darius Court". Steponas Darius buvo vienas iš garbingiausių lietuvių lakūnų, paaukodamas savo gyvybę Lietuvos garbei. Spalių 5 d., 1941, Stepono Dariaus garbei bus paradas — dedikacija. Dariaus Court aikštėje įvyks iškilmingos ceremonijos su Šv. pamaldomis, Liet. ir Amerikos himnais ir prakalbomis. Kiekvienas lietuvis, turėtų pašvęsti tą dieną šioms garbingoms iškilmėms. Sudarykime didelę grupę, pasirodykime, kad mes esame lietuviai. Į iškilmes pakviesti kalbėti aukštieji Bostono miesto valdininkai ir žymieji lietuvių visuomenės vadai:—Lietuvos konsulas adv. A. O. Šalna, kun. Dr. K. Urbonavičius, miesto mayoras M. J. Tobin, Housing A. viršininkas J. A. Breen ir kiti. Visos organizacijos ir draugijos dalyvaus su vėliavomis ir draugijos ženklais. Stepono Dariaus postas maršuos pilnoj uniformoj ir su orkestru. Komitetas kviečia kiek tik yra lietuvių visus dalyvauti šiose iškilmėse. Spalių 5 d., 1941, 1:30 val. po pietų visi į Stepono Dariaus posto salę, 265 C St., So. Bostone.

Spaudos komisijos narys.

PILIETYBĖS PAMOKOS LIETUVIŲ SVETAINĖJE

Ketvirtadienį, rugsėjo 11 d. prasidėjo pilietybės pamokos Lietuvių svetainėje, E Street, So. Bostone. Jau yra užsirašę virš 100 lietuvių. Pamokoms vadovauja Mrs. Siebert, WPA projekto atstovė, kurio ofisas yra 739 Boylston St., Bostone.

Pilietybės pamokos įvyks ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po pietų. Visas išlaidas apmoka valdžia. Lietuviai nepiliečiai turėtų pasinaudoti proga; lankyti pamokas, kad įsigyjus pilietybės popieras.

Jeigu kuriems lietuviams pamokų laikas nepatogus, tai prašykite pakeisti laiką. Valdžios skiriami instruktoriai prisitaikys taip, kad visi galėtų pasinaudoti tomis pamokomis.

LANKĖSI

Pereitą savaitę "Darbininke" lankėsi Fabijonas Gudas, sūnus Prano Gudo, buvusio "Darbininko" redaktoriaus, kuris atvyko iš Chicagos ir laikinai apie pora savaičių studijuos Harvardo universitete. Svečiuojasi pas ponus Glineckius, gyv. 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.

SUSIRGO ANDRIUS ZALETSKAS

p. Andrius Zaletskas, išvykęs į LDS Centro Seimą, į Hartford, Conn., sekmadienio rytą, nuvažiavęs ten susirgo. Dabar ilsisi pas tūlus LDS narius. Kaip jo sveikata randasi, pasakys parvykę iš seimo delegatai.

JAUČIATĖS BLOGAI?

TIKRAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNIŠKU, ŠVELNIU BŪDU

* Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveiklios — skauda galvą, nėra energijos, palengvinkite sau šiuo moderniško būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga vidurius liuosuojanti kramtoma guma pagelbės švelniai, bet tikrai, išvalyti vidurius. Milionai žmonių naudojasi FEEN-A-MINT. Pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulti — sekantį rytą tikrai jausite palengvinimą ir vėl jausitės puikiai. Visai šeimai pakelis kainuoja tik 10c

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Rinkimai Į Karališkus Ofisus Prasidės Prieš Šokius

Kaip jau buvo rašyta, "Darbininko" metiniai šokiai įvyks šeštadienį, spalių 25 d. 1941, Elks Ballroom, 8 Magazine St., Cambridge, Mass. Tuose šokiuose, kaipo pridėčkas, bus išrinkta keturi asmenys į karališkus ofisus. Kitais žodžiais tariant, laimės tuos ofisus populiariškiausi apylinkės asmenys. Kas jie? Štai turime pasižvalgyti į visas puses, o kas žino gal ir aš ar tamsta, ar gal jis ar ji. Taigi visi prie darbo. Rinkimai prasidės tuojaus, tai yra nuo šiandien. Kaip pradėti? Prisiųsk, ar atnešk ir priduok šokių komisijai "Darbininke" tiek centų, kiek perki balsų ir padaryk pareiškimą, kad statai kandidatu ta ar kitą asmenį — panelę ar vaikyną, vedusį ar nevedusį, ir štai jam ar jai užrašai šiuos balsus, gi pats gausi pakvitavimo ženklus, o komisija persvarsčius tinkamumą asmens įrašys į rinkimų rekordus ir paskelbs laikraštyj. Kandidatų skaičius neribotas. Tik kandidatų tinkamumą nusprendžia rinkiminė komisija. Gali būt kandidatas ir nepriimtas. Tai komisija pasilieka sau tą teisę.

Antra pastaba, tai ta, kad jeigu kandidatas nesurinks ligi šokių 500 balsų, tai šokių vakare jis nebus užrašytas ant lentos kaipo kandidatas išrinkimui. Pradėti galima su dešimts balsų, bet ligi šokių reikia surinkti mažiausiai penkis šimtus ir tuomet laike šokių ant scenos vardai bus išstatyti galutinam užbaigimui balsavimų.

Taigi, kas jaučia savo artimą ar pats jaučiasi, gali išmėginti savo populiariškumą. Koresponduoti šiuo klausimu reikia "Darbininko" adresu. Kandidatais gali būti nevien iš Bostono Metropolijos, bet iš visos Amerikos.

Maistas Ir Sveikata

Piene randasi mineralai reikalingi kaulų ir dantų tvirtumui. Tas reiškia pieną, bet ne grietinę. Todėl protinga yra pratint vaikus mėgti pieną vietoj tik grietinės. Duokit vaikams pieno su kožnu valgiu kaipo gėrimą arba su grūdais ar zupėje, pudinguose ar kitaip. Gaminkite vaikams gėrimus su pienu matysite, kad jie išgers du syk tiek pieno kasdien.

Šeimininkei vertėtų praleisti daug daugiau pinigų grūdiniams valgiams negu ji praleidžia. Grūdai yra labai maistingi. Senoje tėvynėje žmones valgo juodą duoną, ryžius, makaronus, čielus grūdus namie sumaltus su pienu. Tai sveikas maistas. Ir tie papročiai yra per brangūs nusimesti. Šioje šalyje namie malamų grūdų vietą užima produktai pagaminti grūdų kompanijų. Čia yra daug skanių grūdų gatavų valgymui. Šeimininkei reikia tik atidaryti dėžę ir supylus į lėkštelę duoti valgyti su pienu arba grietine. Naudokitės grūdiniu maistu.

Morka yra labai sveika daržovė. Daug šeimininkių nenaudoja morkų prie maisto vietoj kitų daržovių. Morkos yra maistingos ir turi apie dešimtą nuošimtį cukraus. Jaunos morkos yra geriausios prie virimo. Papratinkite šeimyną valgyti daugiau morkų negu ji valgo.

Džiovintos slyvos yra labai svarbus valgio elementas, nes jose yra lengvai virškinamas cukrus, kuris veikia kaipo liuosuotojas. Virk slyvas iš lengvo iki suminkštės. Patartina pirm šutinimo pamerkti jas per naktį drungname vandenyje ir paskui virk tame pačiame vandenyje. Vartokite slyvas pusryčiams.

FLIS.

ĮVAIROS SKELBIMAI

Juozas M. Dilis
LAIKRODININKAS
Parduodu įvairiausios rūšies auksinius ir sidabrinius daiktus.
TAIPGI IR PATAISAU
366 West Broadway,
So. Boston, Mass.

A. M. Dambrauskas
KARPENTERIS, PENTORIUS
Abelnai taisau viską prie Namo Iš Lauko ir Viduje.
Turint bile darbą prie Namo pataisymo, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinančiai ir prieinama kaina.
432 — 4th St.,
SO. BOSTON, MASS.

South Boston Garage
BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav.
Automobilistai! Jei jūs norite, kad jūsų karas ilgai laikytų ir greitai bėgtų, pirkit aliejų ir gasoliną pas mus.
Nuvalom purvinus karus ir išgrysuojame.
Tel. SOU 9530
541 Broadway So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
Seniausias šios Valstybės LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Gyv. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius Ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai Ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

Karalienė darbininkų parade. Barbara Ann Stromer sėdi karališkam soste, laike darbininkų parados Philadelphijoj. Šis milžiniškas parengtas tankas, baltai nudažytas, yra vienas tūkstantasis 12-kos tonų tankas išėjęs iš Berwick, Pa. Minėta panelė išrinkta, kaipo darbininkų karalaitė.

Federacijos Kongreso Protokolas

(Tąsa)

L. Šimutis neaplenkė pirm visko nepažymėjęs, jog Federacijos pastangomis tapo įsteigtas Informacijos Biuras, kuriam vadovauti yra pakviestas prof. K. Pakštas. Biuras yra užsimojęs dideliems darbams.

Prie referato kilusių minčių, taip pat išsireiškė kun. dr. J. Vaškas, MIC., kun. J. Mačiulionis, MIC., ir kun. dr. K. Matulaitis, MIC., teikdami praktiškų pasiūlymų.

Prieš pat 12 val. baigėsi pirmas posėdis. Nusifotografuota ir papietauta dviejų valandų laike.

ANTRAS POSĖDIS

Antras posėdis prasidėjo gautais seimui sveikinimais ir Mandatų komisijos pranešimu. Gaila, kad sekretoriatas nesuspėjo visus sveikinimus užfiksuoti. Be daugelio kitų sveikino šie:

1. Švenč. Panos Marijos Seserys.
2. Moterų Sąjungos seimas.
3. Lietuvos Pasiuntinybė Washingtone.
4. Ant. Žiemys.
5. Antanina Lesčinskienė su $100.00 auka.
6. Federacijos 28 skyrius, Nashua, N. H., su penkių dolerių auka.
7. Aleksandras ir Zigmas Krištaponiai, Philadelphija, Pa., su auka $10.

Mandatų komisijos pranešimu seime dalyvavo 58 delegatai, 33 svečiai; viso 91 asmuo.

Seimo dienotvarkė savyje talpino ypatingai svarbų paragrafą, būtent, prof. K. Pakšto referatą, tema: "Lietuvos Vadavimo Problemos", ties kuria seimas ilgiau ir apsistojo.

Dėl Lietuvos vadavimo prof. K. Pakštas pareiškė, jog šiandien ta vadavimo akcija turi būti daug dinamiškesnė negu 1914-18 metais ir visas tas darbas gula išimtinai ant Amerikos lietuvių pečių.

— Didžiausias šiandienio momento tikslas yra suvienyti lietuvių pastangas su kitomis dėl Nepriklausomybės kovojančiomis tautelėmis — kalbėjo visu rimtumu Profesorius.

— Lietuvos likimui svarbiausios reikšmės turi Amerikos lietuvių koordinuotas bei planingas veikimas apeliuojąs visos tautos vardu.

Dėl naujos vokiečių okupacijos Profesorius išsitarė, jog po dabartinių okupantų, žmonių gyvybė ir šioks toks likęs turtas esąs saugesnioje padėtyje, tačiau jokiu būdu laisvės dar nelaimėjom. Jau vien dėl to — kalbėjo Profesorius — kad vokiečiai neleidžia grįžti ministeriui pirmininkui K. Škirpai į Lietuvą ir laiko arešto namuose, duoda suprasti kaip vokiečiai reaguoja į pasireiškusią lietuviuose laisvės ideją.

Dėl dabartinio karo prelegentas pareiškė, kad šiame kare niekas nekariauja už demokratijos principus. Kariauti už demokratiją, reiškia kovoti už žmogaus teises, bet kas už tai kovoja. Visos šiandien kovojančios valstybės siekia savo interesų, savų tikslų.

Dabartinis karo gaisras netikėtinai greit užgesiąs. Jį papildys sekanti maži karai kuriuos iššauks įvairios demarkacijos linijos, teritoriniai klausimai. Tarp viso to — kalbėjo Profesorius — Lietuvos padėtis neaiški. Anglijai tapus laimėtoju, ir Lenkijai atsistatant savo valstybę jie veršis visomis jėgomis į šiaurę, į Lietuvos Vilnių. Ir čia mums teks jį ginti nuo stipraus priešo. Stipraus todėl, kad Lenkija turi skaitlingus pulkus savo karių Anglijos kariuomenėje, kurie į beprisikeliančią Lenkiją skubotai sugrįš.

Ir todėl,Profesoriaus nuomone, Lietuva nieko nelaimės ginklu, bet vien tik darbu ir gudria politika. Nurodė kas lietuviams šiuo laiku veiktina ir kaip ruoštis pokariniai taikai. Tarp kitko, lietuviams būtinai reikalinga sudaryti Lietuvos valdžia emigracijoje, kuri visus Lietuvą liečiančius klausimus rištų tautos vardu. Taip pat pažymėjo reikalą šaukti Antrąjį Pasaulio Lietuvių kongresą, kuris glaudžiau sujungtų tėvynės darbams.

Dėl Informacijos Biuro pastebėta, kad jis yra gyvybinis lietuvių reiškinys. Jis turi būti amžinas, jis bus lygus katedros pastatymui. Tokia svarbi informacinė įstaiga jau turėjo senai veikti bet... lietuviams yra įgimtas atsilikimas. Biuro darbas— grandijozinis ir nepaliaujamas. Kaipo to darbo vedėjas prof. K. Pakštas yra jau gana daug padirbėjęs Informacijos Biuro pradžiai.

Gyvas ir skubotas reikalas yra išleisti plačią Lietuvos istoriją ir Atlasą anglų kalba. Po to sektų Lietuvos Geografija ir Lietuvos Literatūros Istorija.

Visa tai teisingai informuotų apie Lietuvą, jos savotišką kultūrą jos kilmę ir raidą.

Po prof. K. Pakšto referato ir iškeltų minčių, kilo įvairiais klausimais diskusijų, kurios kai kurias mintis dar paryškino.

Adv. St. Gabaliauskas pabrėžė, jog mums trūksta Vykdomojo Komiteto, kuris su Informacijos Biūru sudarytų politinę tarybą.

Užsibaigus diskusijoms rezoliucijų komisija seimui patiekė pluoštą rezoliucijų, kurios su kai kuriomis pataisomis buvo priimtos.

Taip pat kartu, prieš besibaigiant antrajam posėdžiui buvo paruošti sveikinimai ir padėkos laiškai įtakingiems Amerikos žmonėms.

Čia jie seka:

1. Jo Ekscelencijai,Amerikos Prezidentui Rooseveltui.
2. Jo Ekscelencijai, Apaštališkajam Delegatui Amerikoje Amleto Cicognani.
3. Jo Ekscelencijai, Hartford'o Vyskupui Maurice Frencis McCauliffe, D. D.
4. Jo Ekscelencijai,Detroit'o Arkivyskupui Edward Mooney, D. D.
5. Connecticut valstybės gubernatoriui Robert A. Hurley.
6. Amerikos Raudonajam Kryžiui per Norman Davis.
7. Buvusiam Amerikos Prezidentui Herbert Hoover.

Baigėsi antroji posėdžio sesija. Seimas išsiskirstė 15 minučių pertraukai.

TREČIAS POSĖDIS

Paskutinioji seimo sesija po penkiolikos minučių pertraukos, 5:30 grįžo prie galutino posėdžio. Aktualus buvo seime klausimas Lietuvos gelbėjimo reikalu. Netrukus tapo išrinkti nariai į L. G. Tarybą: kun. J. Švagždys, L. Šimutis ir J. B. Laučka.

Galiausiai prieita prie paskutiniojo svarbesnio dienotvarkės punkto, būtent centro valdybos rinkimai. Rinkimams pasibaigus, paaiškėjo naujosios valdybos sąstatas. Seka: J. B. Laučka, L. Šimutis, kun. J. Balkūnas, K. Vilniškis, J. Aleksis, kun. J. Švagždys, kun. P. Juras, kun. dr. J. Navickas ir A. Kneižys. Einant konstitucija, devyni asmenys daugiausiai gavę balsų, tarp savęs pasiskirstė pareigomis, tampa teisėtoji naujoji centro taryba. Naujasis Federacijos pirmininkas J. B. Laučka, sekretorius L. Šimutis, iždininkas kun. P. Juras.

Seimas pageidavo, kad sekantis Federacijos seimas - Kongresas įvyktų, jei Centro Valdyba neras reikalo anksčiau jo šaukti, 1943 metais, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 25 metų sukakties proga.

Prieš uždarant seimą kunigas Matulaitis buvo įgaliotas pasveikinti Londono lietuvius Katalikų Federacijos vardu. Taip pat ir adv. St. Gabaliauskas suvažiuosiantį Vyčių seimą.

Kongreso sekretoriai:
A. Tamulis,
E. Samienė.

Pabaiga

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

BROCKERT'S
XXX Ale ir Stock Ale
IŠ KRANO IR BUTELIUOSE
Atėję į tavernus ar restoranus visuomet reikalaukite BROCKERTS populiaraus ir visų mėgiamą XXX Ale arba Stock Ale. Tai alus, kurį visi mėgsta ir jo nori.
Jei turite kokias pramogas, kaip tai: — vestuves, krikštynas ar partes, visuomet užsisakykite BROCKERTS XXX Ale, kuriuo svečiai ir viešnios bus labai patenkinti.
Brockert's ALE
60 Ellsworth St. Worcester, Mass.
Telefonas Worcester, 5-4335
BOSTON BRANCH 1410 Columbia Rd., South Boston
PHONE So. Boston 2271

ĮSPŪDŽIAI IŠ EKSKURSINĖS KELIONĖS Į MOTERŲ SĄJUNGOS SEIMĄ

Rašo *Albina A. Poškienė*,
Chicago, Ill.
(Tąsa)

Kosčiuškos Paminklas

Pavalgę New Colonial viešbuty iš kalno paruoštus pietus, po pietinėj kelionėj pravažiavome pro Kasciuško paminklą, kurį mūsų vadui pavadinus lietuvių susilaukė katučių nuo keliauninkių. Taip pat važiuodamos 16-ta gatve pro įvairių tautų ambasadas bei legacijas, linksmai nuplojome ir kaikurios apsiašarojome pravažiuodamos pro numerį 2622, nes šiose patalpose randasi Lietuvių Legacija, ant kurios namo dar tebestovi Lietuvos herbas su žirgvaikiu. Matėme ir tuščias Vokiečių legacijos namus bei pavergtųjų tautų laisvai gyvuojančius konsulatus. Pravažiavome pro didžius zoologijos daržus su jos gyventojais. Matėme Wardman Park viešbutį, kuris yra didžiausias Washingtone ir kuriame buvo apsistojus Ameriką lankantį Rumunijos karalienė Marie. Pravažiuodamos pro Baltuosius Rūmus, kurie stovi ant 18 akerių žemės, apsistojom ilgiau, kad geriau juos pamačius. Jie stovi ant kalno, paslėpti medžiuose ir aptverti geležine tvora. Kadangi juos remontuoja kas du metu ir šiuo laiku kaip tik tas darbas pradėtas, tad jokios publikos neįleidžiama, kitaip mes būtume ir čia matę daug įdomybių. Pravažiavome pro Valstybinę Spaustuvę, iš kurios išeina įvairių ginčų rekordai, Demokratų bei Republikonų prakalbų tekstai, slapti dokumentai bei įvairūs raportai apie viską, kas dedasi šioje šaly. Čia yra Special Linotype mašina, papuošta Amerikos vėliavutėmis, nes ji tarnavo Prancūzijoj General John J. Pershing'o amerikonų pulkui. Ant jos buvo drukuojami oficialės instrukcijos didžiojo karo kareiviams. Ji po karo sugrįžo nei be širdies nei be kojų, bet kiek tų kareivėlių kurie pildė gavę šias instrukcijas žuvo, kiti dar dabar daug kovoja su ligomis bei mirtimi... Matėme ir Archyvų, Commerce bei Department of Labor namus.

Aukščiausias Paminklas

Iš paminklų matėme George Washington ir Abraham Lincoln. Geo. Washington paminklas yra aukščiausias pasauly, nes jis turi 555 pėdas aukščio su 55 ketvirtainių pėdų pamatu. Jis yra keturkampis, padarytas iš granito ir marmuro, gi pats bokšto smaigalys iš aluminum. Šį paminklą pradėta agituoti statyti tuoj po Washingtono mirties, bet pirm negu tas įvyko, išėjo daugiau negu 100 metų. Viduje paminklo yra elevatorius, kuris užkelia į viršų arba 898 trepai, kuriais reikia užlipti, kad pamačius miesto apylinkę. Vidus yra išklotas marmurinėm plytom, kurios buvo paaukotos valstybių, draugijų bei įvairių svetimų kraštų.

Lincoln paminklas yra ant Potomac upės kranto, baigtas statyti 1922 metais, pastatytas kongreso ir padovanotas Jungtinėms Valstybėms. Jis yra didis, pailgas, marmurinis, Graikiškos bažnyčios pavidale. Kad įėjus, reikia lipti, 58 laiptais, kurie reprezentuoja jo amžių laike mirties. Užlipus yra 36 kolumnos, kurios reprezentuoja tas 36 valstybes, kurios priklausė Jungtinėms Valstybėms iki jo mirties. Pačiame vidury randasi nužudytojo Lincolno statula, kurio įdaubtos bei rūpestingos akys, rodos, žiūrėte žiūri tiesiai tau į akis ir net toli už tavęs, skersai žaliuojančias pievas, į sostinės bokštą... ir net į tolimą, tolimą ateitį, į tą ateitį, kada žmonės bus broliais taip, kaip jis kad troško bei sapnavo. Vienam šone randasi jo garsioji Gettysburg kalba, kitoje gi pusėje — jo istorinė antrosios inauguracijos prakalba. Nakties metu jie yra nušviesti su tam tikromis šviesomis bei aparatais.

Prie Nežinomojo Kareivio Kapo

Apžiūrėję nurodytas įdomybes, susėdus visoms į busą, jis visu smarkumu pasileido link Virginia miesto pro Scott Key tiltu, kuris vienija šią valstybę su Washingtonu. Pirmiausia išlipę apvaikščiojome Arlington Kareiviškus Kapus, kurių virš 50,000 miega amžinu miegu. Paprastų kareivių kapą puošia tik baltas medžio kryžius, gi viršininkų įvairesni bei brangesni paminklai.

Ant aukšto kalno, kurio pakalnėje randasi šie Kareiviški Kapai, ir kuris lyg nuduodamas sargybą žuvusiems kareiviams, kurių atminimas niekados neišdils, stovi Arlington Memorial Amphiteatras, kuris ir yra pastatytas atminimui šių žuvusių kareivėlių. Jis yra apvalus, jo stogas tai mėlynas dangus, išvien marmurinis ir su marmuriniais suolais. Priešaky yra marmurine scena su tam tikra marmurine kėde, ant kurios niekas daugiau nesėda, tik Jungtinių Valstybių Prezidentas. Šiame teatre susirenkama Kapų Puošimo dienoj pagerbimui žuvusių kareivių, Motinų Dienoj bei kitose patrijotinėse apeigose. Vietų yra dėl 4,000 žmonių.

Priešaky šio teatro randasi Nežinomojo Kareivio Kapas. Jis yra padarytas iš balto marmuro, pargabento iš Colorado ir sveria 76 tonus. Šio Nežinomojo Kareivio kūnas buvo išrinktas iš tarpe kitų trijų nežinomųjų, kurį pargabeno iš Prancūzijos generolas Pershing ir buvo su ceremonijomis iškilmingai šioje vietoje palaidotas lapkr. 11 d. 1921 m. Ant viršaus šio paminklo yra šie žodžiai: — "Čia garbėje ilsisi Amerikos kareivis, žinomas vien Dievui". Jo kapą saugoja du kareiviai dieną ir naktį per visą laiką.

Arlingtone taipgi matėme Robert E. Leo Mansion — Namus. Juos apžiūrėjome nuo sklepo iki pat antro aukšto. Šį namą pirmutinis įsigijo pirmos prezidentienės Marthos Washington sūnus John Parke Custis; tad jame augo jos anūkai ir gyveno kiti giminės. Jį Jung. Valstybėms pardavė Robt. E. Lee sūnus už $150,000. Vieną kartą čia buvo ir karių stovykla, mes gi domėjomės tų laikų rakandais bei vidujine tvarka, nes namas yra įtaisytas taip, kaip jis buvo tada, kuomet viršininėti žmonės čia gyveno 1830 m. Matyt, kad jis buvo idealus, kaip įrengtas puikiais bei brangiais rakandais, taip istorinėmis tradicijomis.

(Bus daugiau)

Kūrybinis momentas yra džiaugsmo šaltinis, nes jame žmogus turi progą pareikšti savo asmenybę.

Prof. St. Šalkauskis.

Atvykę iš Prancūzijos Mr. and Mrs. Alexander Behr su palydovu-šunim, laivu S. S. Marques de Comillas. Ponia yra Prancūzų 'bridge team' čampionė.